

Kurikan kaupunki

Jurvan kirkonkylä-Koskimäki osayleiskaavan luontoselvitys

Raportti

8.4.2026

Sisällysluettelo

1	Johdanto	1
2	Selvitysalue	1
3	Menetelmät ja aineisto.....	2
3.1	Lähtötiedot	2
3.2	Lajiston ja luontokohteiden arvottaminen.....	2
3.3	Maastoinventoinnit	5
3.3.1	Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys	5
3.3.2	Liito-oravaselvitys	6
3.4	Epävarmuustekijät	6
4	Tulokset	7
4.1	Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys	7
4.1.1	Yleiskuvaus.....	7
4.1.2	Arvokkaat kasvillisuus- ja luontotyyppikohteet.....	19
4.1.3	Vieraskasvilajihavainnot	25
4.2	Liito-oravaselvitys	28
4.2.1	Liito-oravan biologiaa ja siihen liittyvää käsitteistöä.....	28
4.2.2	Liito-oravan elinympäristöjen kuvaukset	32
4.3	Viitasammakko ja lepakko	35
4.4	Muu eläimistö.....	36
4.5	Ekologinen verkosto	37
5	Johtopäätökset ja suositukset.....	41
5.1.1	Yleistä.....	41
5.1.2	Kasvillisuus- ja luontotyyppikohteet.....	45
5.1.3	Liito-orava	45
5.1.4	Eläimistö	46
5.1.5	Ekologinen verkosto	46
6	Lähteet	47

8.4.2026

Paikkatietoaineistot:

Pohjakartat © Maanmittauslaitos 2023/2026

Suojelualuerajaukset © Suomen ympäristökeskus 2023/2026

Metsälain 10 §:n mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt © Metsäkeskus

Raportin valokuvat © Tiina Parkkima, FCG Rakennettu Ympäristö Oy (aik. Finnish Consulting Group). Kannen kuva: Säläisjärven rantaa kesällä 2023.

Liitteet:

Liite 1. Ekologiset yhteydet ja luontokohteet arvoluokittain

Liite 2. Suojelualueet, liito-oravakohteet, ekologiset yhteydet ja inventoidut luontokohteet ilmakuvalla

Liite 3. Suojelualueet, liito-oravakohteet, ekologiset yhteydet ja inventoidut luontokohteet taustakartalla

8.4.2026

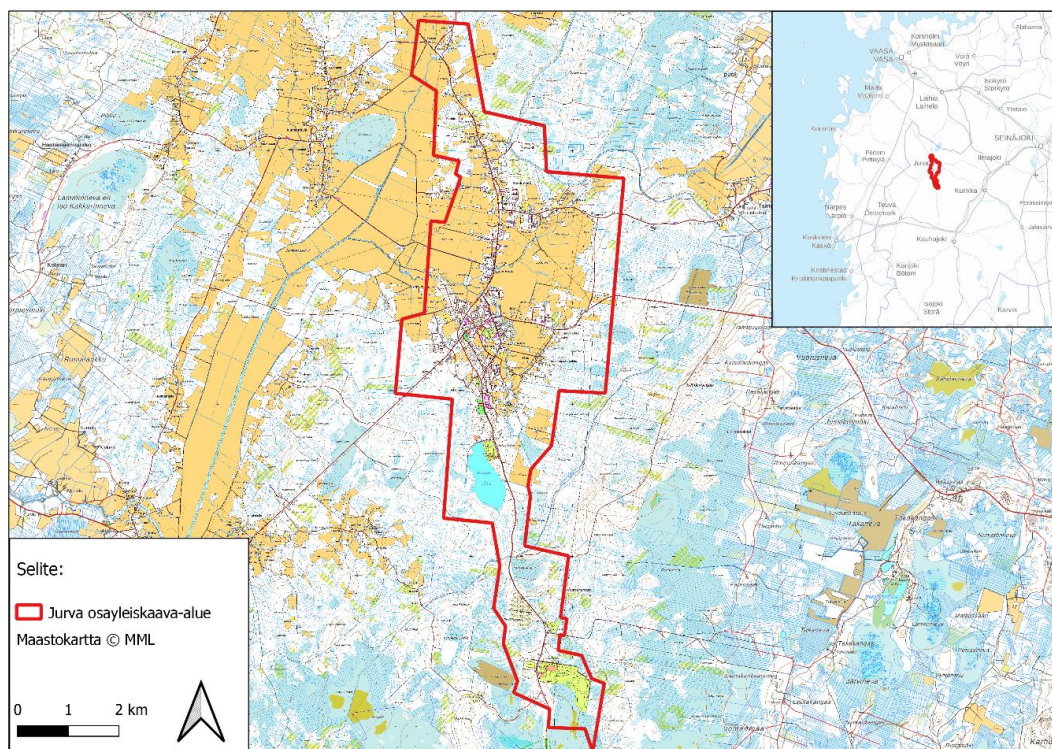
Jurvan kirkonkylä-Koskimäki osayleiskaavan luontoselvitys

1 Johdanto

Työssä on laadittu Jurvan kirkonkylä-Koskimäki osayleiskaava-alueen luontoselvitys. Alue sijaitsee Kuorian kaupungin pohjoisosassa, Etelä-Pohjanmaan maakunnassa. Osayleiskaavan tavoitteena on ohjata Jurvan alueen maankäyttöä, rakentamista, elinkeinoja, liikennettä ja virkistystä pitkällä aikavälillä. Luontoselvitys käsittää osayleiskaava-alueen kasvillisuus- ja luontotyyppiselvityksen, ja liito-oravaselvityksen. Selvityksestä (raportointi ja maastotyöt) ovat vastanneet FM biologi, EAT luontokartoittaja Tiina Parkkima sekä luontokartoittaja Turo Tuomikoski (maastotyöt) FCG Rakennettu Ympäristö Oy:stä (aik. FCG Finnish Consulting Group Oy).

2 Selvitysalue

Selvitysalue kattaa noin 3300 hehtaaria eli noin 33 neliökilometriä. Voimassa oleva kaava-alue on noin 2539 ha ja laajennusalue (ns. Botniaring-alue on noin 493 ha). Alueeseen sisältyy keskusta-alueen lisäksi peltoja ja muun muassa selvitysalueen eteläosassa sijaitsevia laajempia metsä- ja suoalueita. Selvitysalueen läpi kulkee Kauhajoentie, joka yhdistää Jurvan Seinäjokeen ja Vaasaan. (Kuva 1)

Kuva 1. Selvitysalueen sijainti ja rajaus.

8.4.2026

3 Menetelmät ja aineisto

3.1 Lähtötiedot

Selvityksen työvaiheet olivat lähtöaineiston koonti ja analysointi, maastoinventoinnit sekä raportointi. Selvitystä laadittaessa on otettu huomioon ympäristöviranomaisten antama yleinen ohjeistus:

- Mäkelä K. & Salo, P. 2023: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi: Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle – 2. korjattu painos
- Huttunen, A. & Pahtamaa, T. 2002: Luontoselvitykset yleis- ja asemakaavoissa. – Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen moniste 24, Oulu
- Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.) 2017: Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt. – Suomen ympäristö 1/2017: 1–278.
- Mäkelä, K. & Salo, P. 2021: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointiopas - tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luonto-tyyppien punainen kirja – Osa 2: luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 925 s.

Lähtötietoina on käytetty mm. seuraavia lähteitä:

- Metsäkeskuksen metsävaratiedot, ml. metsälain 10 § mukaiset kohteet.
- Geologisen tutkimuskeskuksen paikkatietoaineistot
- Suomen ympäristökeskuksen Avoin tieto -palvelu 2023
- Jurvan keskusta, keskustan asemakaavamuutos luontoselvitys, Motiivi Oy 2003.
- **Lajitietokeskuksen (laji.fi) aineistopyynnön 19.6.2023 (HBF.75700) aineistot**
 - LUOMUS - Rengastus- ja löytörekisteri (TIPU)
 - Metsähallitus - LajiGIS: Lajin seurantakohteet (sisältää mm. Hertta Eliölajit -järjestelmän seurantakohteet). Uljas-järjestelmä, Metsähallitus, Luontopalvelut
 - LUOMUS – suojeluarvoiset petolintujen ja pöllöjen pesäpaikat. Aineisto sisältää myös osan sääksirekisterin pesäpaikkatiedoista.

3.2 Lajiston ja luontokohteiden arvottaminen

Arvokkaiksi luontotyypeiksi luetaan kohteet, joiden olemassaolo merkittävästi lisää alueen luontoarvoja. Arvokkaalla luontotyyppillä esiintyy usein myös arvokasta eliölajistoa. Merkittävimmät tällaiset ympäristötyypit on lueteltu Suomen luonnonsuojelulaissa (LSL 64 §) ja niiden olemassaolo on lailla turvattu sen jälkeen, kun alueellinen ELY-keskus on tehnyt niistä rajauspäätöksen ja saattanut sen

8.4.2026

maanomistajan tiedoksi. Metsälaki (Metsäl 10 §) määrittelee metsätaloustoimissa huomioon otettavia erityisen tärkeitä elinympäristöjä, jotka ilmentävät luonnon monimuotoisuutta talousmetsäalueilla. Metsälakia ei sovelleta asemakaava-alueilla, mutta metsälain määrittely luontokohteista toimii indikaattorina alueellisista luontoarvoista. Vesilain suojeltavat vesiluontotyyppit on esitetty vesilain (587/2011) 2. luvun 11 §:ssä.

Työssä käytetty luontotyyppien uhanalaisuusluokitus pohjautuu Suomen luontotyyppien uusimpaan uhanalaisarviointiin (Raunio & Kontula toim. 2018). Uhanalaisten luontotyyppien arvioinnissa käytetyt uhanalaisluokat vastaavat pääpiirteissään lajien uhanalaisuustarkastelussa käytettyä luokittelua. Uhanalaisia ovat äärimmäisen uhanalaiset (CR), erittäin uhanalaiset (EN) ja vaarantuneet (VU) luontotyyppit.

Työssä käytetty lajien uhanalaisuusluokitus perustuu uusimpaan uhanalaisuusarviointiin, joka on päivitetty vuonna 2019 (Hyvärinen ym. (toim.) 2019). Uhanalaisia ovat äärimmäisen uhanalaiset (CR), erittäin uhanalaiset (EN) ja vaarantuneet (VU) lajit. Silmälläpidettävät (NT) lajit eivät ole uhanalaisia lajeja.

Maastoinventointien yhteydessä havainnoitiin myös Euroopan Unionin luontodirektiivin (92/43/ETY) (erityisesti luontodirektiivin liitteen IV(a)) lajeja. Liitteessä IV(a) on eläin- ja liitteessä IV(b) kasvilajeja, jotka ovat tiukasti suojeltuja myös luonnonsuojelualueiden ulkopuolella. Näitä ovat esimerkiksi liitorava, kaikki lepakot, tietyt simpukat ja tietyt sudenkorentolajit. Liitteen lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty automaattisesti, ilman erillistä suojelupäätöstäkin.

Luontokohteiden arvotuskriteereinä käytettiin kohteen edustavuutta, luonnontilaisuutta, harvinaisuutta ja uhanalaisuutta, luonnon monimuotoisuutta lajitasolla sekä kohteen toiminnallista merkitystä lajistolle. Arvoluokitus pohjautuu seuraavaan ”Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointioppas -tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle” -oppaan mukaiseen jaotukseen (Mäkelä & Salo 2023, taulukko 1):

Luokittelussa käytetyt arvoluokat ovat:

Luokka 1: Lainsäädännöllä turvatut kohteet

Luokkaan 1 kuulumiseen ei sisälly tapauskohtaista harkintaa, sillä luokan kriteerinä on lainsäädännön antama turva kohteelle.

Luokka 2: Erityisen tärkeät kohteet

Luokan kohteet ovat luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä. Luokan kriteerejä ovat esimerkiksi alueen tärkeys ekologisen verkoston kannalta sekä luontotyyppien ja lajien uhanalaisuus, hallinnollinen asema ja esiintymien merkittävyys. Luokkaan kuuluvat muun muassa luontotyyppi- ja lajiesiintymien muodostamat merkittävät kokonaisuudet, uhanalaisten luontotyyppien ja lajien merkittävät esiintymät sekä luontodirektiivin luontotyyppien merkittävät esiintymät.

Myös lintudirektiivin liitteen I lajeille ja niitä vastaaville muuttolinnuille erittäin tärkeät kohteet kuuluvat tähän luokkaan. Luokkaan kuulumisen edellyttää aina tapauskohtaista harkintaa. Ekologinen verkosto voi olla alueelle lisäarvoa tuova elementti: arvoluokkaan 3 muuten sijoittuvat kohteet voidaan sijoittaa arvoluokkaan 2, jos ne ovat lisäksi ekologisen verkoston kannalta tärkeitä. Pääosa luokan 2 kohteista on aina huomioitavia. Näiden lisäksi luokkaan kuuluu maakuntatasolla sekä yksityiskohtaisemman suunnittelun tasolla huomioitavia kohteita.

Luokka 3: Monimuotoisuutta turvaavat kohteet

8.4.2026

Luokan 3 kohteet ovat luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä.

Luokka 4: Monimuotoisuutta tukevat kohteet

Luokan 4 kohteilla esiintyy erilaisia monimuotoisuutta tukevia luonnonarvoja. Luokan kohteet ovat usein paikallisesti tärkeitä, ja niiden huomioimisessa tarvitaan muita luokkia enemmän tapauskohtaista soveltamista.

Tavanomainen luonto

Arvoluokat 1–4 eivät kata kaikkia alueita, vaan niiden ulkopuolelle jää niin sanottua tavanomaista luontoa, esimerkiksi sellaista metsätalouden piirissä olevaa talousmetsää tai metsäojitettua suota, jolla ei katsota olevan erityistä arvoa luonnon monimuotoisuudelle tai ekologisille yhteyksille. Tavanomaisella luonnolla voi kuitenkin olla suunnittelussa erikseen huomioon otettavaa arvoa esimerkiksi virkistysalueena.

Kuhunkin arvoluokkaan kuuluvat kohteet esitetään kolmessa toisiaan täydentävässä kategoriassa (taulukko 1):

- aina huomioitavat kohteet
- näiden lisäksi yleispiirteisessä maakuntatason suunnittelussa huomioitavat kohteet
- edellisten lisäksi yksityiskohtaisen tason suunnittelussa (osa)yleis- ja asemakaavoissa sekä hankkeissa huomioitavat kohteet.

Tämä rakenne mahdollistaa esitettävän arvoluokittelun käyttämisen sekä yleispiirteiseen että yksityiskohtaiseen suunnitteluun perustuvissa luontoselvityksissä. Mikään luokittelu ja kriteeristö ei kuitenkaan voi yksiselitteisesti sopia kaikkiin tilanteisiin, vaan aina tarvitaan tapauskohtaista soveltamista ja tulkintaa. Esitettävä kriteeristö toimii kuitenkin vaihtelevissa tilanteissa sovellettavana runkona.

8.4.2026

Taulukko 1. Arvottamisessa erotettavat arvoluokat ja niihin kuuluvat kohteet (Mäkelä & Salo 2023)

Arvoluokka 1: Lainsäädännöllä turvatut kohteet	Arvoluokka 2: Erityisen tärkeit kohteet	Arvoluokka 3: Monimuotoisuutta turvaavat kohteet	Arvoluokka 4: Monimuotoisuutta tukevat kohteet
Aina huomioitavat • Luonnonsuojelualueet • Natura 2000 -alueet • Suojeluun varatut alueet • LSL:lla suojeltujen luontotyyppienrajatut esiintymät • LSL:n tiukasti suojeltujen luonto-tyyppien esiintymät • Vesilain suojellut luontotyytit • Luontodirektiivin liitteen IV a lajien lisääntymis- ja levähdyspaikat • Luontodirektiivin liitteen IV b kasvilajien esiintymispaikat • LSL:n erityisesti suojeltavien lajien rajatut esiintymispaikat • Luontodirektiivin liitteen II lajien sekä lintudirektiivin liitteen I lajien ja niitä vastaavien muuttolintujen rajatut esiintymispaikat • LSL 73 § suurten petolintujen toistuvasti käytössä ja selvästi nähtävissä olevat pesäpuut	Aina huomioitavat • Valtakunnallisesti arvokkaat luonto-kohteet¹ • Ekologisen verkoston kannalta erittäin tärkeit kohteet • Luontotyyppi- ja lajiesiintymien muodostamat merkittävät kokonaisuudet² • Uhanalaisten luontotyyppien merkittävät esiintymät • Uhanalaisten lajien merkittävät esiintymät • Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppien merkittävät esiintymät • Lintudirektiivin liitteen I lajeille ja niitä vastaaville muuttolinnuille erittäin tärkeit kohteet³	Aina huomioitavat • Ekologisen verkoston kannalta tärkeit kohteet • Luontotyyppi- ja lajiesiintymien muodostamat muut kokonaisuudet²	Aina huomioitavat • Ekologisia yhteyksiä tukevat kohteet
Lisäksi yleispiirteisessä suunnittelussa huomioitavat	Lisäksi yleispiirteisessä suunnittelussa huomioitavat • Maakunnallisesti arvokkaat luonto-kohteet¹	Lisäksi yleispiirteisessä suunnittelussa huomioitavat • Maakunnalle ominaisten luontotyyppien merkittävät esiintymät • Maakunnan vastuulajien merkittävät esiintymät	Lisäksi yleispiirteisessä suunnittelussa huomioitavat
Lisäksi yksityiskohtaisessa suunnittelussa huomioitavat • Luontodirektiivin liitteen IV a lajien tärkeit kulkuyhteydet ja siirtymäreitit • LSL 95 §:n luonnonmuistomerkit	Lisäksi yksityiskohtaisessa suunnittelussa huomioitavat • LSL:lla suojeltujen luontotyyppien rajaamattomat esiintymät • Luontodirektiivin liitteen II lajien rajaamattomat merkittävät esiintymispaikat • Lepakoille tärkeit saalistusalueet⁴	Lisäksi yksityiskohtaisessa suunnittelussa huomioitavat • Paikallisesti arvokkaat luontokohteet¹ • Uhanalaisten luontotyyppien muut esiintymät • Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppien muut esiintymät • Uhanalaisten lajien muut esiintymät • Lintudirektiivin liitteen I lajeille ja niitä vastaaville muuttolinnuille tärkeit kohteet³ • Luontodirektiivin liitteen II lajien muut esiintymispaikat	Lisäksi yksityiskohtaisessa suunnittelussa huomioitavat • Silmälläpidettävien luontotyyppien ja lajien esiintymät⁵ • Alueellisesti uhanalaisten luontotyyppien ja lajien esiintymät⁵ • Kohteet, joilla esiintyy yksittäisiä huomionarvoisia, pienpiirteisiä luonnonarvoja • Lajistollisesti arvokkaat uusympäristöt • Muut monimuotoisuutta tukevat kohteet

* hävittämiskielosta poiketen (LSL 82 § yleispoikkeus) aluetta saa käyttää maa- ja metsätalouteen tai rakennustoimintaan ja rakennuksia sekä laitteita tarkoituksensa mukaisesti. Tällöin on kuitenkin vältettävä vahingoittamista tai häiritsemistä rauhoitettuja eläimiä ja kasveja, jos se on mahdollista ilman merkittäviä lisäkustannuksia. Yleispoikkeus ei koske teollisen mittakaavan toimintaa.

¹ ennalta tunnetut, aiemmin tehdyissä selvityksissä rajatut kohteet

² erityisesti huomioitavien ja silmälläpidettävien luontotyyppien ja/tai lajien muodostamat kokonaisuudet

³ pesimä-, levähdys-, ruokailu-, talvehtimis- ja sulkimisaalueet sekä metson ja teeren soidinpaiikat

⁴ sopimus Euroopan lepakoiden suojelusta (EUROBATS)

⁵ tapauskohtainen asiantuntijatulkinta arvoluokasta

3.3 Maastoinventoinnit

3.3.1 Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys

Alueen kasvillisuutta ja luontotyypppejä inventoitiin 12.5.-15.6.2023. Kasvillisuuskohteita tarkasteltiin myös maastokohteiden tarkistuskäynnillä 17.9.2023.

Työn tavoitteena oli selvittää alueella esiintyvät rauhoitetut, silmälläpidettävät, uhanalaiset tai alueellisesti uhanalaiset kasvilajit sekä muu huomionarvoinen lajisto. Luontotyypeistä selvitettiin uhanalaiset ja silmälläpidettävät luontotyytit sekä metsälain (10 §), vesilain (2. luku 11 §) ja luonnonsuojelulain (64 §) mukaiset suojeltavat luontotyytit.

8.4.2026

Selvityksessä tunnistettiin huomioitavien luontotyyppien ja lajien esiintymien muodostamat laajemat arvoaluekokonaisuudet ja alueen ekologinen verkosto. Ekologisen verkoston tarkastelun perusteella arvioitiin viherverkon toimivuutta selvitysalueella ja kytkeytymistä alueen ulkopuolelle.

Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvityksen maastotöistä vastasi biologi FM Tiina Parkkima FCG Rakennettu Ympäristö (aik. Finnish Consulting Group) Oy:stä.

3.3.2 Liito-oravaselvitys

Liito-oravaselvityksen maastoinventoinnit ja liito-oravien kulkuyhteyksien tarkastelu tehtiin 12.-15.6.2023, sekä joitakin papanalöydöksiä tehtiin vielä 17.9. maastokohteiden tarkistuksen yhteydessä.

Liito-oravaselvityksessä inventoitiin liito-oravalle soveltuvat metsäkuviot.

Liito-oravaselvitys tehtiin papanakartoitusmenetelmällä ohjeistuksen ”Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt” (Nieminen & Ahola (toim.) 2017 mukaisesti. Liito-oravan käyttämiä alueita tarkastellaan Ympäristöministeriön vuonna 2017 julkaiseman ”Liito-oravan huomioiminen kaavoituksessa” -kirjeen mukaisesti (Ympäristöministeriö 2017) sekä Liito-oravan huomioiminen kaupunkisuunnittelussa. Hyvien käytäntöjen opas (Metsähallitus, Espoon kaupunki, Jyväskylän kaupunki ja Kuopion kaupunki 2021)

Maastotöistä vastasivat FM biologi, EAT luontokartoittaja, Tiina Parkkima (12.5-15.6.2023) sekä 17.9.2023 maastokäynnillä luontokartoittaja Turo Tuomikoski.

3.4 Epävarmuustekijät

Selvitystyön epävarmuustekijät liittyvät luonnon vuotuiseseen vaihteluun sekä maastoinventointien rajalliseen keston. Inventointitulokset ilmentävät aina hetkellistä luonnon tilaa, joka voi myös jossain määrin vaihdella vuosittain. Selvitysalue on lisäksi hyvin laaja ja kartoitukset on laadittu yleiskaavatasoisina, kohdentaen kartoitukset ennalta arvioiden luontotyyppien tai lajiston kannalta tärkeille alueille. Tavanomaiset, monotoniset metsäalueet ja rakennetut alueet on jätetty vähemmälle tarkastelulle.

Selvityksen tavoitteena on ollut tunnistaa luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaat alueet ja aluekokonaisuuden, jotka tulisi ottaa huomioon alueen maankäyttöä suunniteltaessa. Maastoinventoinneista ovat vastanneet inventointimenetelmät, kartoitetun lajiston ja luontotyytit hyvin hallitsevat asiantuntijat. Kokonaisuutena tarkastellen tässä tavoitteessa on onnistuttu hyvin.

Kasvilajiston ja luontotyyppien inventoinnin maastotyöt on suoritettu parhaan kasvukauden aikaan eli luontotyyppi- ja lajistonselvitysten kannalta optimaaliseen aikaan. Myös liito-oravaselvitys on kohdennettu kohdelajien kartoitusten kannalta oikea-aikaisesti ja käytetyt menetelmät ovat olleet selvityksien kannalta tarkoituksenmukaisia.

8.4.2026

4 Tulokset

4.1 Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys

4.1.1 Yleiskuvaus

Metsät ja suot

Jurvan selvitysalue sijaitsee keskiboreaalaisella vyöhykkeellä, tarkemmin Pohjanmaa (3a) ja suokasvillisuusvyöhykkeellä Kilpiketaat ja konsentriset kermikeitaat, Satakunnan ja Etelä-Pohjanmaan kilpiketaat (1 c).

Selvitysalueen luonnonympäristöä luonnehtivat laajat peltoaukeat ja niitä ympäröivät metsäpalstat, eteläosan laaja Säläisjärvi ja sen osin luhtaiset rannat ja metsät sen etelä- ja länsipuolella sekä eteläosassa Botniringin eteläpuolella sijaitseva laaja suoalue, Lintuneva, joka jatkuu selvitysalueen eteläpuolelle.

Alueen korkeuserot ovat suhteellisen vaatimattomia. Alueen merkittävin kohouma on Haapalankangas-Lintuharju, joka on tärkeä myös vedenhankinnan kannalta (Vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue 1).

Selvitysalueen keskiosa koostuu Jurvan keskustataajamasta ja sitä ympäröivistä laajoista peltoalueista ja niitä ympäröivistä metsistä. Selvitysalueen pohjoisosiin sijoittuu myös laajoja peltoalueita sekä jonkin verran metsäpalstoja. Jurvan kirkonkylä on rakennettu harjun päälle, missä edelleen sijaitsee suuri osa Jurvan palveluista, muun muassa kirkko ja terveyskeskus harjun keskivaiheilla. Harjun keskivaiheilla sitä myötäilevän Kauhajoentien länsipuolella sijaitsee Säläisjärvi. Järven itäpuolella kulkevasta Haapalankankaasta noin 40 hehtaaria kuuluu harjijensuojeluohjelmaan (kuva 18, sivu 20), joten tämä osa harjusta on säästynyt maa-aineksen otolta.

Suunnittelualueelle tyypillisiä ovat havupuuvaltaiset kuivahkot (VT) ja kanervatyypin (CT) kuivat kankaat sekä jäkälätyypin (CIT) karukkokankaat sekä tuoreet mustikkatyypin (MT) kankaat. Lehtomaisia (OMT) kankaita esiintyy siellä täällä peltojen ja asutuksen liepeillä. Pienialaisia lehtolaikkuja esiintyy paikoin lehtomaisten kankaiden yhteydessä. Alueen metsät ja suot on suurelta osin ojitettu, ja metsät ovat pääosin talouskäytössä. Iältään puusto vaihtelee nuorista taimikoista noin 70-vuotiaisiin kasvatusmetsiin. Haapalankankaalla, Hahdonmäellä ja Säläisjärven pohjoispuolella sekä pienialaisesti myös muualla selvitysalueella kasvaa vanhempaa, arviolta noin 80–160-vuotiaista puustoa. Selvitysalueelle sijoittuu myös avohakkuualoja. Metsät ovat pääosin metsätalouskäytössä, jonka vuoksi puusto on pääosin tasaikäistä ja valtaosalla selvitysalueesta lahoppuustoa on hyvin niukasti. (Kuvat 2-4)

Selvitysalueelle on perustettu kaksi suojelualuetta (Valtion muut suojelualueet, SYKE): pohjoisempi ”Suojapeltola-tila” -niminen alue ja osin luontokohde 13 kanssa yhteneväinen alue ”Suojelu-Aro-tila” niminen alue (arvoluokka 1). Alueet on esitetty kuvassa 18, sivulla 20.

8.4.2026

Kuva 2 Säläisjärven eteläpuolella sijaitsevaa ojitettua rämettä, jossa myös korpimaisia piirteitä ja paikoin erikikäisrakenteista metsää, jossa myös paljon koivua (vas.). Tasaikäisrakenteista ojitettua rämettä Säläisjärven länsipuolella (oik.).

Kuva 3 Pikku-Jurvan pohjoispuolella sijaitsevaa tuoretta, tasaikäisrakenteista mustikkatyyppin kangasta ja tuoretta avohakkuuta.

8.4.2026

Kuva 4 Varttunutta metsäkorte- ja mustikkakorpea (luontokohde 10).

Kulttuuriympäristöt

Kulttuuriympäristöjen kasvillisuutta edustavat alueella olevat pellot ja pihat sekä teiden pientareet. Alue on maa- ja metsätalousvaltaista ja viljelyspelloja on laajalti, iso osa keski- ja pohjoisosan selvitys-alueesta on viljelyspeltaina. Viljelykasvien ohella kulttuuriympäristöjen alueella esiintyy pientareiden tyypillistä lajistoa kuten voikukkaa, koiranputkea, pelto-ohdaketta, maitohorsmaa, mesiangervoa ja kastikoita. Myös haitalliseksi vieraslajiksi luokiteltua komealupiinia esiintyy paikoin teiden pientareilla (kohta 4.1.3 vieraskasvihavainnot). (Kuvat 5-9)

8.4.2026

Kuva 5 Tienvarsikasvillisuutta, kuten voikukkaa ja koiranputkea, selvitysalueen pohjoisosassa.

Kuva 6 Keski- ja pohjoisosien tyypillistä laakeaa peltomaisemaa.

8.4.2026

Kuva 7 Selvitysalueen itäosan voikukkavaltaista tienvarsikasvillisuutta ja vanha aitta Peuranluoman lähellä

Kuva 8 Jurvan kauppap tienvartta hautausmaan vieressä (vas.) ja läheisen Kangastien tienvartta (oik.).

8.4.2026

*Kuva 9 Hautausmaan eteläpuolella sijaitsevaa vanhaa kiviaitaa ja koiranputki- ja voikukka valtaista rehevää jou-
tomaan kasvillisuutta.*

Rannat, pienvedet ja suot

Närpiönjoen pääuoma alkaa Kivi- ja Levalammen tekojärvestä ja virtaa Jurvan, Pirttikylän, Ylimarkun, Yttermarkin ja Närpiön keskustan läpi. Kivi- ja Levalammen tekojärvi on valmistunut 1965 ja laajennus vuonna 1980.

Kaava-alueella sijaitseva osa Närpiönjoesta on Kivi- ja Levalammen tekojärvestä lähtevä Koivuportaanluoma, joka kulkee selvitysalueen pohjoisosassa koillis-luoteissuunnassa. Närpiönjoen ekologinen tila vaihtelee tyydyttävästä huonoon. Joen ekologista tilaa heikentää erityisesti ravinnekuormitus ja happamuus- ja metallikuormitus sekä joen rakenteeseen tehdyt muutokset. Tekojärvestä lähtee myös perattu kanava (kuva 10), joka kulkee selvitysalueen koillisosassa Isokangas-Saranpään ja Koskimäen kohdilla.

Kaava-alueelle sijoittuu virtavesistä Koillis-länsisuunnassa kulkeva Tainusluoma (nimi muuttuu Kyläjoeksi lännessä selvitysalueen länsipuolella). Flikunluoma mutkittaa Säläisjärvestä pohjoiseen ja Peuranluoma mutkittaa kylän itäpuolitse yhtyen Tainusluomaan. Pahaluoma kulkee itä-länsisuunnassa selvitysalueen keskiosissa yhtyen Tainusluomaan.

8.4.2026

Selvitysalueen eteläosassa Matkannevan pohjoispuolelta kulkeva Lintuluomankanava kulkee Säläisjärven eteläpuolella ja Lintuluoma kulkee selvitysalueen eteläosassa itä-luodesuunnassa kohti Säläisjärveä. Uomasta on rajattu hieman luonnontilaisempi osuus, joka on esitelty luontokohdekuvausten yhteydessä (4.12. Arvokkaat kasvillisuus- ja luontotyyppikohteet).

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on tehnyt Kivi- ja Levalammen tulovirtaaman pienentäminen -hankkeen töitä Närvijoella. Hankkeella pyritään parantamaan Kivi- ja Levalammen tekojärven patoturvallisuutta, Närpiönjoen tulvariskien hallintaa sekä ilmastomuutokseen sopeutumista. Työt aloitettiin vuonna 2021 juoksutusputken rakentamisella Lintuluomasta Säläisjärveen. Toimenpiteellä lisätään Säläisjärveen tulevaa vettä, mikä lisää järven vedenvaihtuvuutta, parantaa järven tilaa ja nostaa virkistyskäytötarvoa. Kääntö mahdollistaa myös lisäjuoksutukset Peuranluomaan ja Flikunluomaan. Lintuluoman yli 500l/s virtaama johdetaan edelleen Kivi- ja Levalammen täyttökanaavaan.

Edellä esiteltyjen virtavesien lisäksi alueella on lukuisia metsä- ja pelto-ojia. Selvitysalueen uomat ovat pääosin perattuja ja metsät ovat eriasteisesti ojitettuja. Uomien kautta päätyy osa mahdollisesta kuormituksesta alapuolisiin isompiin jokiin. Vesien tila vaihtelee riippuen lähiympäristön ja valuma-alueen maaperästä ja maankäytöstä johtuen. Pienet purot ja pienvedet ovat kiinteässä vuorovaikutuksessa lähiympäristönsä kanssa – esimerkiksi rantapuustojen hakkuu vaikuttaa heikentävästi pienvesien tilaan. Toimenpiteiden, kuten metsäojitusten, vaikutukset virtavesien tilaan riippuvat niiden laajuudesta ja tehokkuudesta. Hyvässä tai erinomaisessa ekologisessa tilassa ovat yleensä ne virtavedet, joita ei ole perattu ja joiden rantavyöhyke on luonnontilainen tai varovaisesti käsitelty. Selvitysalueelle ei sijoitu tämänkaltaisia uomia, joissa uomaa tai rantapuustoa ei olisi jollakin tavalla käsitelty tai valuma-aluetta ojitettu.

Selvitysalueen puroja on perattu mm. ojitus- ja maankuivatushankkeiden yhteydessä. Perkaukset yhdessä lisääntyneen kuormituksen kanssa ovat muuttaneet purojen luonnontilaa, ja toimenpiteet ovat heikentäneet uomien ekologista tilaa ja esimerkiksi mahdolliset taimenkannat ovat usein vastaavanlaisista uomista hävinneet. SYKE:n lohikalakanta-aineiston mukaan melkein kaikissa selvitysalueen yllä kuvatuissa uomissa on kuitenkin mahdollista esiintyä lohikalakantaa, mutta tarkka laji ei ole tiedossa.

Maatalousalueilla selvitysalueen purot on usein syvennetty ja suoristettu ojamaisiksi ja niiden rantavyöhyke on menettänyt luontaiset piirteensä, ja käytännössä ovat menettäneet luonnontilansa. Näissä vesistöissä luontaisella eliöstöllä on vähän elinmahdollisuuksia ja näiden tilan voidaankin arvioida olevan huono tai korkeintaan välttävä. Huonoimmassa kunnossa ovat maatalousalueilla virtaavat ojiksi peratut purot, joiden tilaa voidaan pitää yksiselitteisesti huonona. Puroluokan virtavedet onkin valtakunnallisessa uhanalaisuusselvityksessä arvioitu Etelä-Suomessa uhanalaisiksi tai ainakin silmälläpidettäviksi (Kontula & Raunio 2018).

8.4.2026

Kuva 10 Kivi- ja Levalammen tekojärvestä kaivettu uoma.

Koska selvitysalueella ei ole luonnontilaisia uomia, tai uomia, joita ei olisi jollain tavoin käsitelty, on selvityksessä kuitenkin pyritty löytämään luonnontilaisen kaltaisia osuuksia ja rajaamaan ne arvokoh-teiksi. Arvokkaiksi kasvillisuus- ja luontotyyppikohteiksi on rajattu paikoin edustavampia, mutkittavia osuuksia kaava-alueelta, mm. Flikunluoman eteläosasta on rajattu arvokas luontokohde (kohta 4.12. arvokkaat luontokohteet). Peuranluoma kulkee asuinalueiden ja peltujen lävitse ja sen puustoinen reu-navyöhyke on kapea. Paikoin myös Peuranluomalla on edustavia mutkittavia jokiosuuksia, vaikka puusto onkin pääosin hakattu ja vain pieni kaistale uoman varrella on säästetty. Peuranluomasta on rajattu hieman luonnontilaisempi osuus, joka on esitelty luontokohdekuvausten yhteydessä (4.12. Ar-vokkaat kasvillisuus- ja luontotyyppikohteet).

Kaava-alueelle sijoittuu myös eteläosan suuri järvi, vuonna 1979 valmistunut tekojärvi Säläisjärvi, jonka suurin pinta-ala on noin 54,34 ha ja keskiyvyys noin 1,6 metriä. Järvi on matala ja runsashu-muksinen järvi, jonka vesi on lievästi hapanta. Sen valuma-alue on pieni ja kuormitus kohtalaisen vä-häistä. Säläisjärven ekologinen tila on arvioitu tyydyttäväksi ja kemiallinen tila tyydyttäväksi. Järven ekologiseen tilaan vaikuttavat mm. hajakuormitus ja säännöstely. Järven valuma-alueella on kokoa 40 neliökilometriä. Närpiönjoen vesistöjärjestelyjen aikana vuonna 1979 järven pintaa nostettiin, jolloin järven enimmäisyvyys tuli 3,3 metriä. Samana vuonna alkoi myös järven säännöstely. Säännöste-lyväli on kaksi metriä pinta-alan ylärajan ollessa 0,63 neliökilometriä ja alarajan puolestaan 0,36 neliö-kilometriä. Pinnannostolla pyrittiin turvaamaan Närpiönjoen alajuoksulla sijaitsevan teollisuuden

8.4.2026

vaatiman veden saanti sekä kohentamaan Säläisjärven virkistyskäyttöä (Bonde ym. 2016). Säläisjärven länsi- ja etelärannoilta rajattiin luontokohteina kaksi edustavaa luhtaa (kohta 4.1.2. Arvokkaat luontokohteet).

Suot

Alueen metsät ja suot ovat pääosin eriasteisesti ojitettuja. Selvitysalueen eteläosassa sijaitsee arvokas luontokohde Lintuneva, joka on keskiosiltaan vielä edustavaa keidasrämettä (kohta 4.1.2. Arvokkaat luontokohteet) alueella kasvaa myös arvokkaita kasvilajeja. Alueelta rajattiin myös arvokkaina luontokohteina pienialaisia suokohteita, pääosin korpia ja rämeitä ja ne on myös esitelty tarkemmin arvokkaiden luontokohteiden yhteydessä (kohta 4.1.2). (Kuvat 11-17)

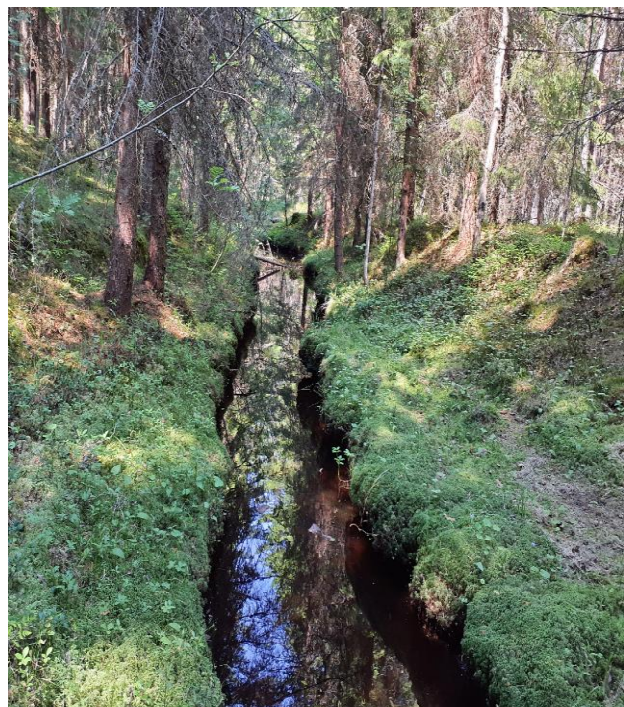

Kuva 11 Lintuneva (luontokohde 1).

8.4.2026

Kuva 12 Pienialainen suoluontokohde (luontokohde 7)

Kuva 13 Peuranluoman tila vaihtelee suoritetusta ja peratusta uomasta (oik.) Haapalankankaan pohjoispuolella, hieman luonnontilaisempiin osioihin Vainionpäässä (vas.).

8.4.2026

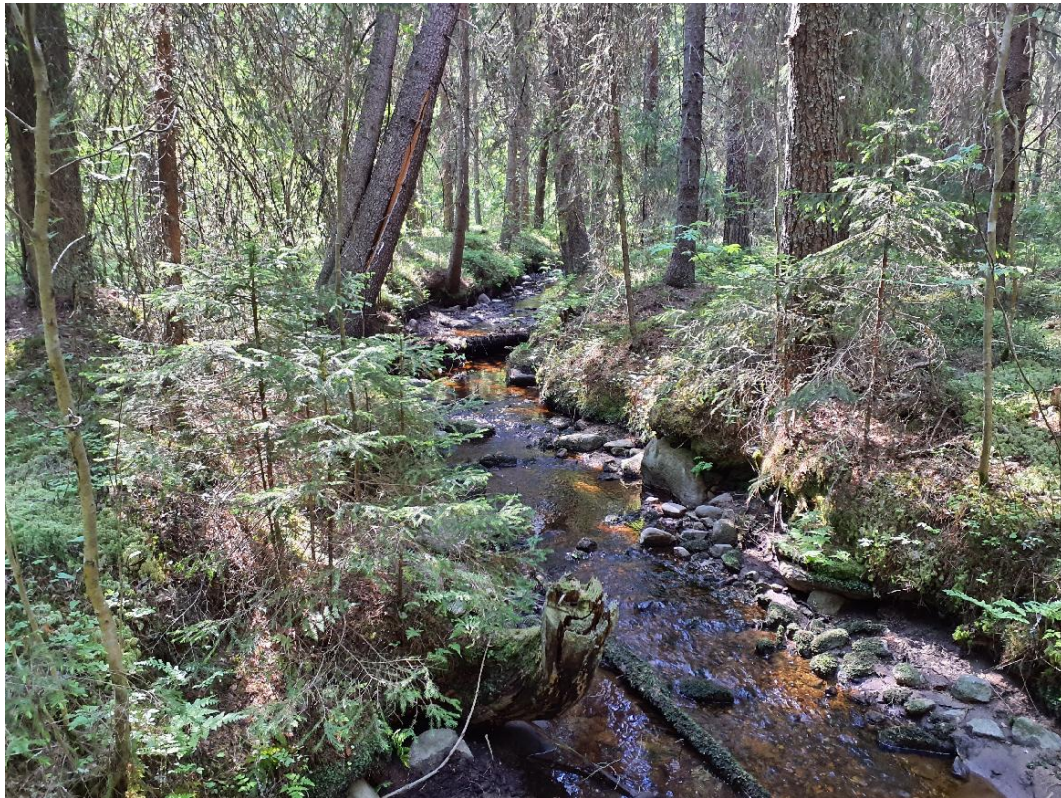

Kuva 14 Säläisjärven pohjoisrantaa.

Kuva 15 Säläisjärven eteläosan saraluhtaa (luontokohde 3).

8.4.2026

Kuva 16 Flikunluoman luonnontilaisen kaltaista osaa luontokohteella 5.

8.4.2026

Kuva 17 Lintuluoman perattua uomaa

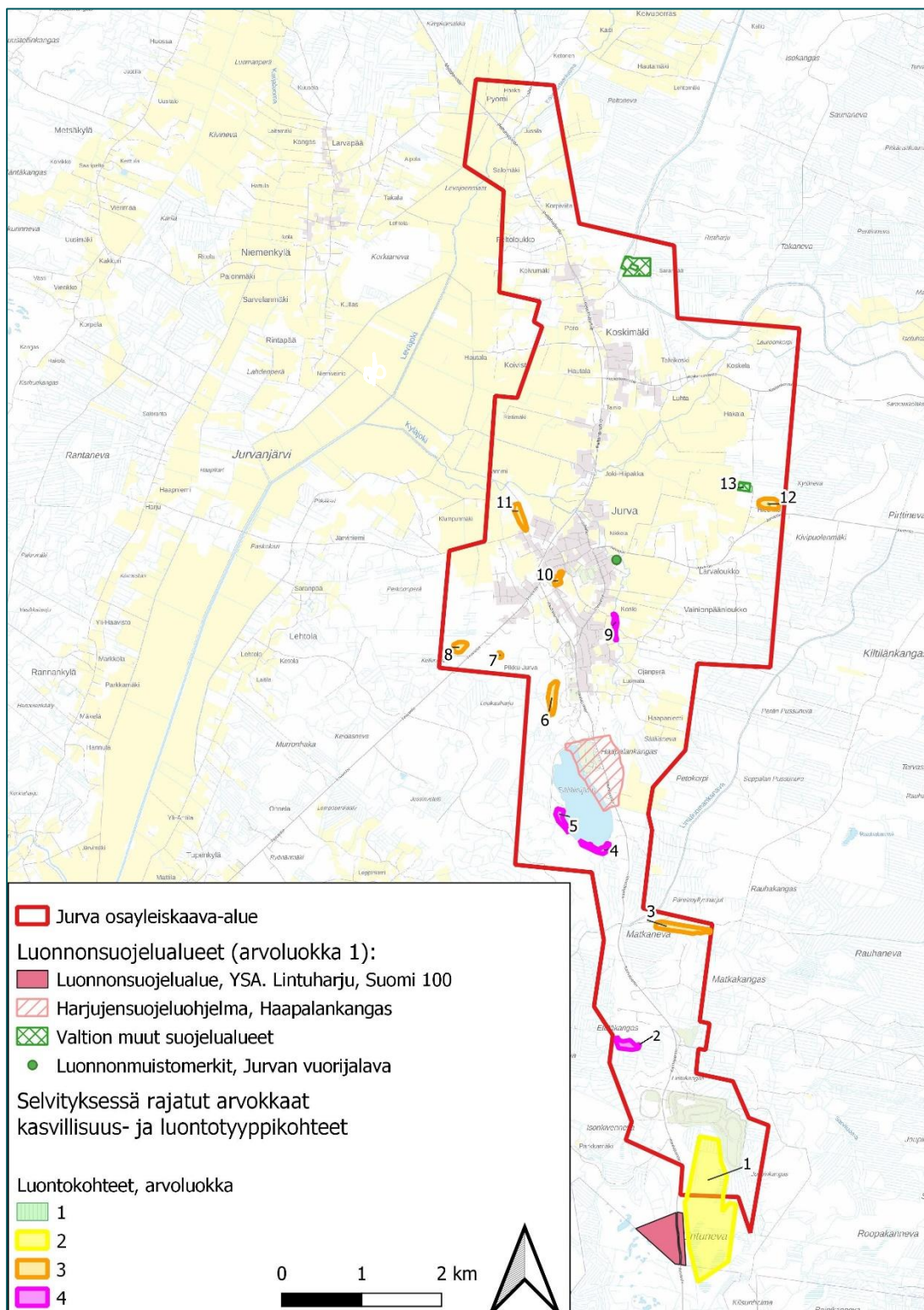
4.1.2 Arvokkaat kasvillisuus- ja luontotyyppikohteet

Selvitysalueelta rajattiin kesän 2023 maastoselvitysten perusteella 13 arvokasta kasvillisuus- ja luontotyyppikohdetta. Kohteet on esitelty kuvissa 18 ja 19, taulukossa 2 sekä liitteissä 1–3.

Luontokohteelle 1, Lintunevalle, sijoittuu myös erittäin uhanalaisen ja erityisesti suojellun EU:n luontodirektiivin V-liitteen kasvilajin kasvupaikkoja sekä uhanalaisen, erityisesti suojeltavan perhoslajin esiintymisaluetta. Muualta selvitysalueelta ei ollut aiempia havaintoja huomionarvoisista kasvilajeista (Lajitietokeskus 2023). Luontokohteella 12 esiintyy pienialainen Vesilain 11§ mukainen lähteikkötihkupinta (arvoluokka 1).

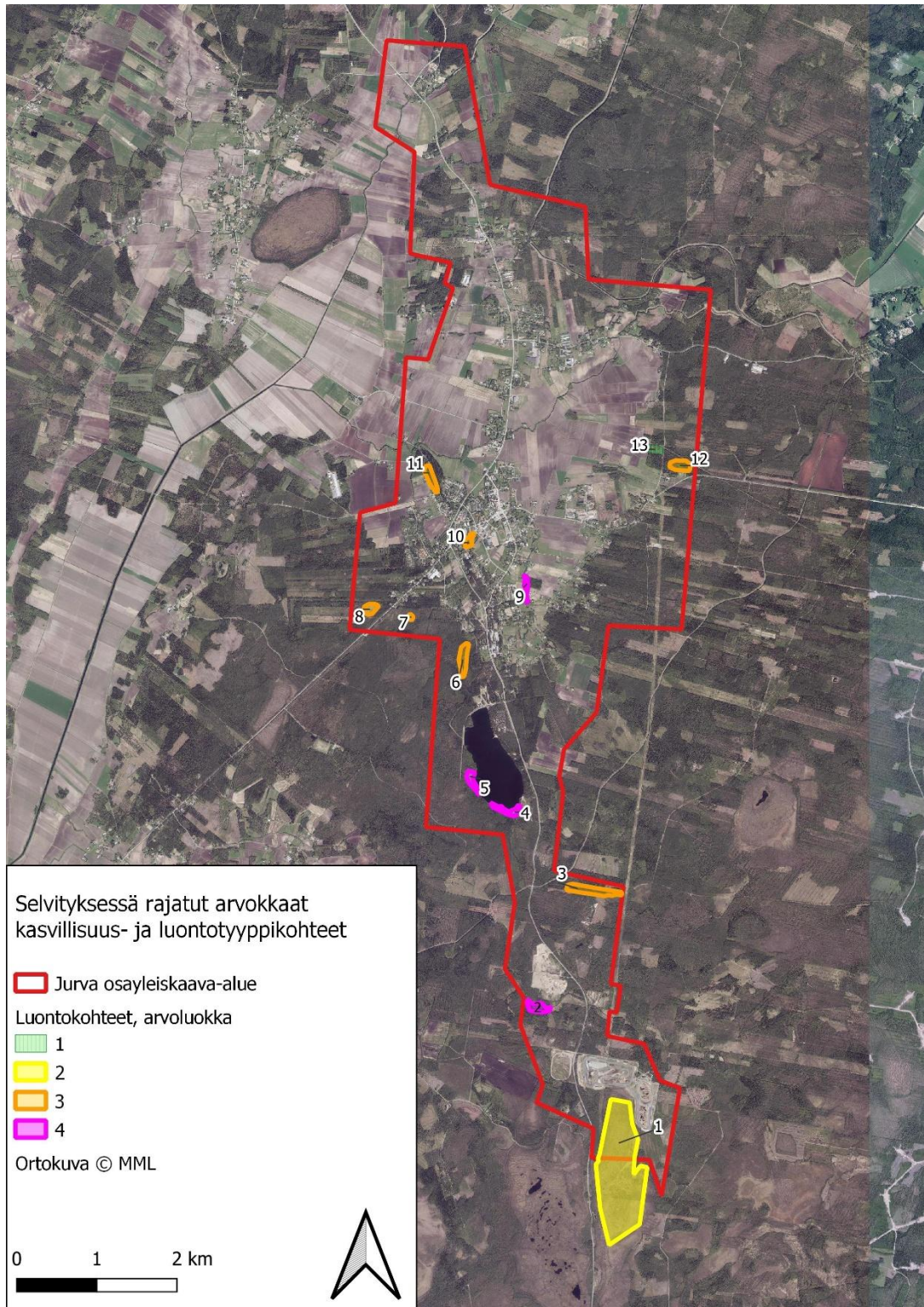
Kohteiden numerointi kuvassa on yhteneväinen taulukon kanssa. Luonnonmuistomerkit ja luonnon-suojelualueet (arvoluokka 1) on esitelty kuvassa 18. Selvitysalueella sijaitsee kaksi suojelualueutta/ suojelualuevarausta keski- ja pohjoisosissa (Valtion muut suojelualueet). Tämän lisäksi Jurvan keskustassa sijaitsee yksi luonnonmuistomerkki, Jurvan vuorijalava. Säläisjärven itäpuolella sijaitsee harjajensuojeluohjelman kohde, Haapalankangas.

8.4.2026

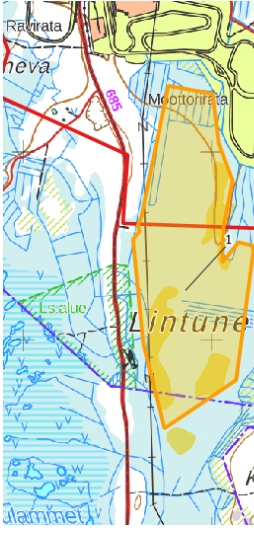
Kuva 18 Selvitysalueen luonnonsuojelualueet, luonnonmuistomerkit ja selvityksessä kasvillisuuden perusteella rajatut arvokkaat kasvillisuus- ja luontotyyppikohteet. Tässä kuvassa on esitelty kasvillisuuden perusteella tehtävä arvoluokitus. Kohde 10 ja 12 ovat myös liito-oravakohteita, jonka perusteella niiden arvoluokka on 1 (kuva 29).

8.4.2026

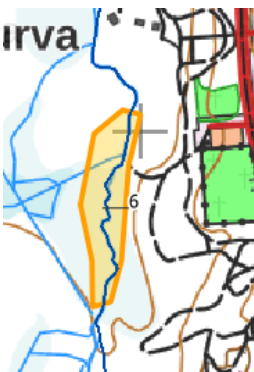
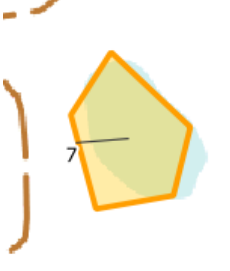
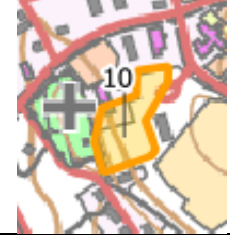

8.4.2026

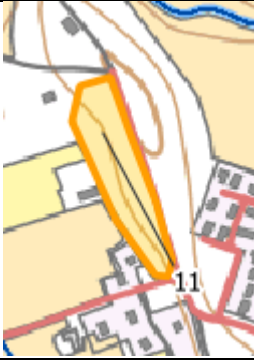
Taulukko 2. Selvityksessä rajatut arvokkaat kasvillisuuskohteet, niiden kuvaus, suojeluperuste ja uhanalaisuusluokka. Taulukon arvoluokat ovat LUOPAS-oppaan ((kts. 3.2 luontokohteiden arvottaminen). mukaiset. Arvoluokat: Luokka 1: Lainsäädännöllä turvatut kohteet, Luokka 2: Erityisen tärkeit, Luokka 3: Monimuotoisuutta turvaavat tai tukevat kohteet ja Luokka 4: Muut huomionarvoiset kohteet.

Nro.	Nimi	Kuvaus	Suojeluperuste ja uhanalaisuusluokka (Etelä-Suomi)	LK	Kohteen sijainti kartalla
1	Lintuneva	Keidasrämettä, reunoilta isovarpurämettä paikoin itäosassa saranevaa, tupasvillarämettä, ojat jo paikoin rahkoittuneet, luonnon-tila heikentynyt. Alueelle sijoittuu erittäin uhanalaisen ja erityisesti suojellun. EU:n luontodirektiivin V-liitteen kasvilajin kasvupaikkoja ja uhanalaisen, erityisesti suojeltavan perhoslajin esiintymisalue.	Uhanalaiset luontotyytit: Keidasrämeet NT Isovarpurämeet VU Saranevat VU Tupasvillarämeet VU Erittäin uhanalaisen, LSL: n erityisesti suojellun lajin kasvupaikka	2	
2	Lintuluoman metsä ja uoma	Lintuluoman ainoa hie-män luonnontilaisempi osio ja ympärillä sijaitsevaa varttunutta havupuuvaltaista tuoretta kangasta ja turvekangasta, jossa paljon jykkeviä haapoja. Luonnontilaltaan heikentynyt metsätalouden, ojitusten ja uoman perkaution vuoksi. Monimuotoisuutta tukeva kohde.	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujot EN	4	
3	Tuore varttunut luonnontilaisen kaltainen kangas ja noro	Tuore luonnontilaisen kaltainen kangas. Kohtalaisesti lahoppua. Luonnontilainen noro (VL11§) sekä vanha purouoma, jossa ei virtausta. Puusto 80–160-vuotiaasta.	Uhanalaiset luontotyytit: Varttuneet havupuuvaltaiset tuoreet kankaat VU Havumetsävyöhykkeen norot (DD) (VL11§)	1	
4	Saraluhtaa	Saraluhtaa, jossa mm. kurjenjalka, tupasvilla, vehka, luhtasara ym. Saranevan kasvillisuutta. Eteläosassa järven suulla kosteampi kohta,	Avoluhtat LC Metsäluhtat DD	4	

8.4.2026

		jossa puhdasta saraikkoa.			
5	Saraluhdaa ja nevaa	Saraluhdaa, ja lyhytkorsinevaa. Hyvin samankaltainen kuin kohde 4, mutta kuivempaa ja tu-pasvillavoittoisempaa.	Avoluhdat LC Metsäluhdet DD	4	
6	Flikunluoma	Puro ja lähiympäristö, myös, osa rajauksesta ML 10 § tärkeä elinympäristökohde. Luonnon-tilaltaan heikentynyt, erityisesti puuston osalta heikentynyt. Ra-jauksen eteläosassa edustavinta. Flikunluomasta rajattu edustavin ja luonnontilaisiin osa.	Uhanalaiset luontotyytit: Ha-vumetsävyöhykkeen purot ja pikkujouet (VU)	3	
7	Isovarpuräme	Pienialainen isovarpurä-mesoistuma talousmän-nikön keskellä.	Uhanalaiset luontotyytit: Isovarpurämeet VU	3	
8	Räme	Taloudsmetsäpalstojen keskellä sijaitseva pie-nialainen räme, jossa tu-pasvillärämettä, reu-noilla pääosin kangasrä-mettä isovarpurämettä	Uhanalaiset luontotyytit: Tu-pasvilläräme VU Kangasräme EN Isovarpuräme VU	3	
9	Peuranluoma	Peuranluoman ainoa hieman luonnontilai-semppi osuus. Puusto ympärillä varttuvaa leh-tipuustoa.	Meandroivat purot ja pikkujouet (DD)	4	
10	Kirkon lehto	Varttunutta tuoretta kuusivaltaista lehtoa, jossa runsaasti jyrkeviä kolohaapoja. Liito-ora-van elinympäristö. Alueella on tehty pienaukko, johon on asettunut haitallinen,	Uhanalaiset luontotyytit: Tuoreet keskivänteiset leh-dot (VU)	3 (kasvillisuus, liito-oravan osalta 1)	

8.4.2026

		torjuttava vieraslaji, jät- tiputki.			
11	Varttunut leh- tomainen kangas	Varttunutta kuusival- taista lehtomaista kan- gasta, paikoin tuoretta lehtoa. Tasaikäistä, ei juuri lahoppuuta.	Uhanalaiset luontotyytit: Varttuneet havupuuvalliset lehtomaiset kankaat (NT) Tuoreet keskivallanteiset leh- dot (VU)	3	
12	Varttunut leh- tomainen kan- gas	Varttunut lehtomainen kangas, tihkupinta ja lai- kuittain metsäkorte-, ja mustikkakorpea. Jonkin verran lahoppuuta. Liito- oravan elinympäristöä. Aikoinaan ojitettua, to- sin ojat osin umpeen kasvaneita, luonnontila heikentynyt.	Uhanalaiset luontotyytit: Lähteiköt EN (vesilaki (11 §) Metsäkortekorvet EN Aitokorvet EN Varttuneet havupuuvalliset lehtomaiset kankaat (NT)	3 (kasvillisuus) liito-oravan ja lähteikön (VL 11 §) osalta 1	
13	Varttunut leh- tomainen kangas, tuore lehto	Varttunutta lehtomaista kangasta ja tuoretta leh- toa, runsaasti laho- puuta. Liito-oravan elinympäristö. Alueella on myös "Suo- jelu-Aro -tila" - niminen suojelualuevaraus (val- tion muut suojelualue- et)	Uhanalaiset luontotyytit: Tuoreet keskivallanteiset leh- dot, VU Varttuneet lehtomaiset kan- kaat	1 (Suojelualue)	

8.4.2026

Kuva 20 Luontokohde 13. varttunutta lehtomaista kangasta, jossa runsaasti lahoppua. Alueella on myös "Suojelu-Aro -tila" – niminen luonnonsuojelualue/suojelualuevaraus (kuva 18).

4.1.3 Vieraskasvilajihavainnot

Alueelta tehtiin havainnot vieraskasvilajien tai puutarhakarkulaisten esiintymisestä kasvillisuuskartoituksen yhteydessä. Havainnot on esitetty kuvassa 21.

Selvitysalueelta löytyi selvitysten yhteydessä seuraavien kasvien esiintymiä: jättiputki, komealupiini, etelänruttojuuri.

Kansallisesti *haitalliseksi säädettyjä* vieraslajeja alueelta löytyneistä lajeista (Kansallinen vieraslajiluettelo) (VN 704/2019) ovat:

- komealupiini
- jättiputki

Kansallisen vieraslajistrategian (VN 2012) mukaisia lajeja ovat:

- etelänruttojuuri

8.4.2026

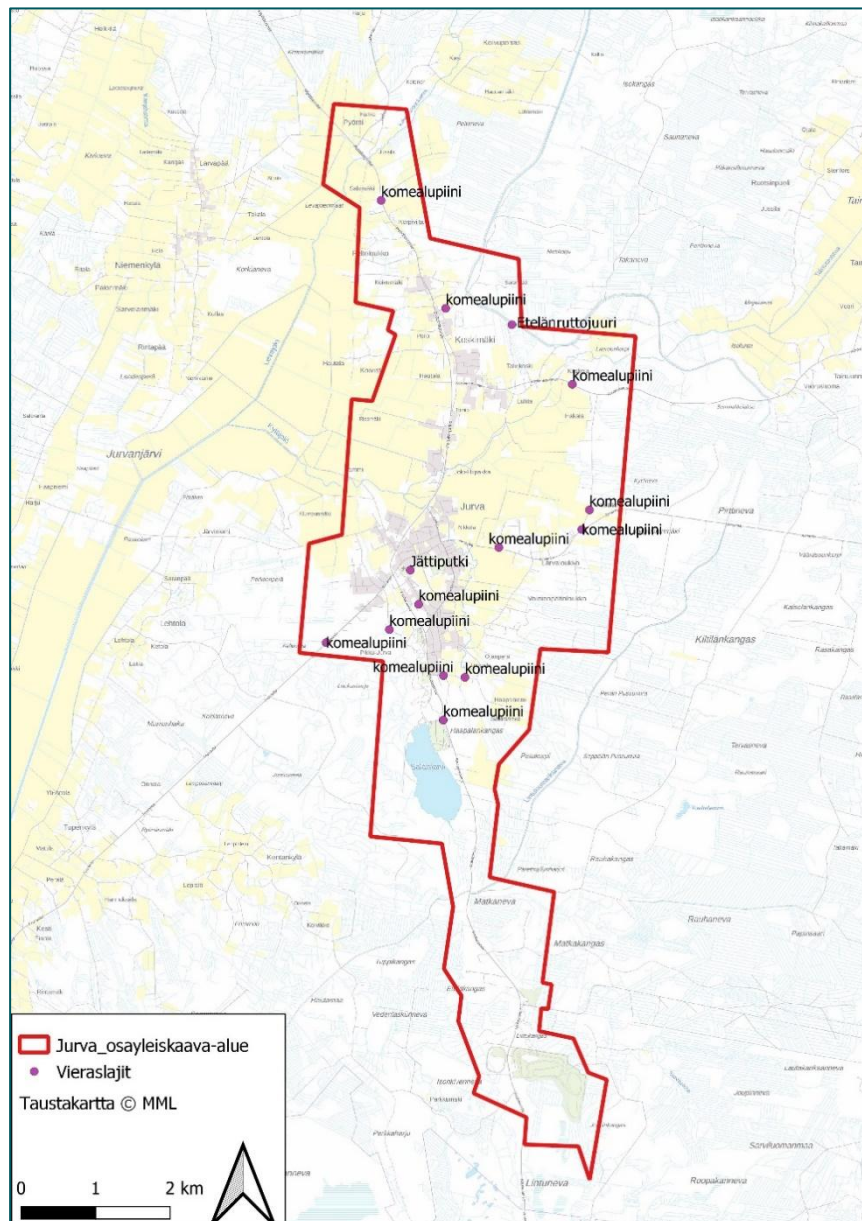
EU:ssa *haitalliseksi säädettyjä* vieraslajeja (EU:n vieraslajiluettelo) (EU 2016/1141; 2017/1263; 2019/1262; 2022/1203) sekä Kansallisen vieraslajistrategian (VN 2012) mukaisia lajeja ovat:

- jättiputki (kuva 22)

Suomessa tai EU:ssa haitalliseksi säädettyä vieraslajia/haitallista vieraslajia ei saa päästää ympäristöön eikä tuoda Suomeen EU:n ulkopuolelta eikä myöskään toisesta EU-maasta, pitää hallussa, kasvattaa, kuljettaa, saattaa markkinoille, välittää taikka myydä tai muuten luovuttaa.

Havaintopisteet lupiinista kuvaavat aluetta, jossa komealupiinia kasvoi melkein poikkeuksetta aina laajempaan kasvustona. Komealupiinia kasvoi laajalti teiden varsilla. Jättiputkea kasvoi havaintopisteellä muutama yksilö, samoin etelänruttojuurta pienenä, noin alle aarin kasvustona.

8.4.2026

Kuva 21 Selvitysalueella havaitut vieraskasvilajit.

8.4.2026

Kuva 22 Pienehkö jättiputkikasvusto kasvoi luontokohteella 10 sijaitsevalla pienaukolla, jossa kasvoi tuoreen niityn kasvillisuutta kuten metsäkurjenpolvea.

4.2 Liito-oravaselvitys

4.2.1 Liito-oravan biologiaa ja siihen liittyvää käsitteistöä

Liito-orava on luontodirektiivin liitteen IV(a) laji ja luokiteltu vaarantuneeksi (VU) lajiksi (Hyvärinen ym. 2019). Liito oravan tyypillinen elinympäristö on varttunut kuusivaltainen sekametsä, jossa on järeää puustoa, kolopuita pesä- ja piilopaikoiksi ja lehtipuita ravinnoksi. Lehtipuusto voi olla kuusimetsässä pieninä ryhminä tai hajallaan. Liito-oravan tärkeimpiä pesäpaikkoja ovat pienireikäiset, varsinkin käpytikan kovertamat kolot, jotka ovat yleensä haavoissa. Toiseksi tärkeimpiä ovat oravan rakentamat risupesät. Liito-orava voi hyväksyä pesäpaikakseen myös pöntöt ja satunnaisesti rakennukset. Liito-orava on yöaktiivinen kasvinsyöjä, jonka pääasiallista ravintoa ovat kesällä lehtipuiden, etenkin haavan, leppien ja koivujen, lehdet (Nieminen & Ahola (toim.) 2017).

Liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja ovat pesintään, päivän viettoon, levähtämiseen, suojautumiseen tai ravinnon varastointiin käytettävät puut, pöntöt tai rakennusten osat. Lisääntymis- ja levähdyspaikkoihin sisältyvät suojaa antavat puut ja ruokailupuut siinä laajuudessa, että yksilö voi käyttää elinympäristönsä lisääntymis- ja levähdyspaikkoja menestyksekkäästi. Liito-oravien tulee pystyä

8.4.2026

liikkumaan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen sekä mahdollisten erillisten ruokailualueiden välillä. Naarilla lisääntymispaikka ja levähdyspaikka ovat yleensä yhteneväisiä, mutta uroksille voidaan määritellä vain levähdyspaikat eli urosten käyttämät piilopaikat. Lisääntymis- ja levähdyspaikkojen, ruokailupuiden ja kulkuyhteyksien määrittely on tapauskohtaista (Nieminen & Ahola (toim.) 2017).

Naaraiden elinympäristöt (ts. elinalueet, elinpiirit) ovat kooltaan tyypillisesti 3–10 ha, mutta koko elinympäristön metsän ei tarvitse olla järeää kuusisekametsää. Elinympäristöön voi kuulua myös nuorempia metsäkuvioita, joilla naaraat käyvät ruokailemassa ja joilla osa pesistä voi sijaita. Naaraiden elinympäristön ydinosa, joilla yksilö viettää suurimman osan aikaansa, on yhdessä tutkimuksessa todettu olevan keskimäärin 0,9 ha (vaihteluväli 0,04–2,5 ha), ja yhdellä yksilöllä on keskimäärin 3,9 ydinosa elinympäristössään. Urosten elinympäristöt ovat kooltaan kymmeniä hehtaareja, jopa yli 100 ha ja ne voivat olla keskenään osittain tai suurimmaksi osaksi päällekkäin. Yhden uroksen elinympäristössä voi olla usean eri naaraan elinympäristöt (mm. Nieminen & Ahola (toim.) 2017).

Liito-oravan biologiaan liittyy oleellisesti liikkuminen pesä- ja ruokailupaikkojen välillä sekä liikkuminen asuinmetsiköstä toiseen (dispersoivat nuoret yksilöt ja laajalla alueella liikkuvat urokset). Kulkuyhteyksinä voi olla paitsi varttuneita metsiä, myös nuoria, puustoltaan yli 10 m korkeita metsiä sekä riittävästi puita kasvavia siemenpuukuvioita, puutarhoja ja puistoalueita. Aikuiset naaraat liikkuvat vähiten, eivätkä ne urosten tavoin ylitä leveitä avoimia alueita (Nieminen & Ahola (toim.) 2017)

Liito-orava-alueiden luokittelu on tehty seuraavan, yleisesti käytössä olevan käsitteistön pohjalta:

Ydinalue on kartoituksissa tunnistettu yhtenäinen alue, josta on tunnistettu pesäpuu eli liito-oravan lisääntymis- tai levähdyspaikka. Lisääntymis- ja levähdyspaikkoihin sisältyy tunnistetun pesäpuun ympärillä sijaitsevia suoja- ja ruokailupuita. Ydinaluerajaus tehdään myös silloin, kun pesän olemassaolosta on voimakkaita merkkejä, mutta itse pesää ei havaita. Ydinaluerajaus tehdään pesäpuun ympärille papanahavaintojen ja puuston laadun mukaan niin laajaksi, että yksi naaras selviää ydinalueella poikasineen talven yli ja pystyy lisääntymään keväällä. Ydinalueilla on yleensä runsaammin papanoita kuin elinympäristössä. Ydinalueella suojelutoimenpiteet ovat tiukempia kuin muilla liito-orava-alueilla. Ydinalueen minimilaajuutena on yleisesti pidetty vähintään noin yhtä hehtaaria (mm. Espoon kaupunki 2014, Kuopion kaupunki 2017, Ympäristöministeriö 2017).

Elinympäristö (ts. elinalue tai elinpiiri) on liito-oravalle soveltuvaa aluetta, jossa on liito-oravalle ruokailuun, lepoon, liikkumiseen ja pesimiseen soveltuvaa puustoa. Elinympäristörajakuksen tavoitteellisenä minimikokona on pidetty 5–10 hehtaaria liito-oravanaaraan liikkumiseen perustuen, mutta tarkempi koko määräytyy alueen ominaisuuksien perusteella. Tiheään rakennetuilla alueilla tai voimakkaasti käsitellyillä metsäalueilla koko voi olla selvästi tätä pienempi. Elinympäristölle voi sijoittua yksi tai useampi ydinalue. Varovaisia hakkuita/poimintahakkuita tai muita metsänhoidollisia toimia voidaan tehdä, kunhan elinympäristön ominaispiirteet säilyvät ja alue säilyy liito-oravalle soveltuvana elinympäristönä. Elinympäristöllä sijaitsevat liito-oravan käyttämät puut eli papanapuut ja pesäpuut (risupesä-, kolo- ja pönttöpuut) ja niitä ympäröivä puusto tulee säilyttää käsittelemättä.

Soveltuva alue on olosuhteiltaan liito-oravan elinympäristöksi hyvin soveltuva alue, josta ei nyt havaittu liito-oravia.

Liito-oravien kulkuyhteys on yli 10 metristen puiden latvusten muodostama yhteys, jota liito-orava käyttää siirtyäkseen elinympäristöjen välillä tai elinympäristön sisällä. Yhteyksien pituudet ja leveydet vaihtelevat ja yhteys voi olla osa liito-oravan elinympäristöä.

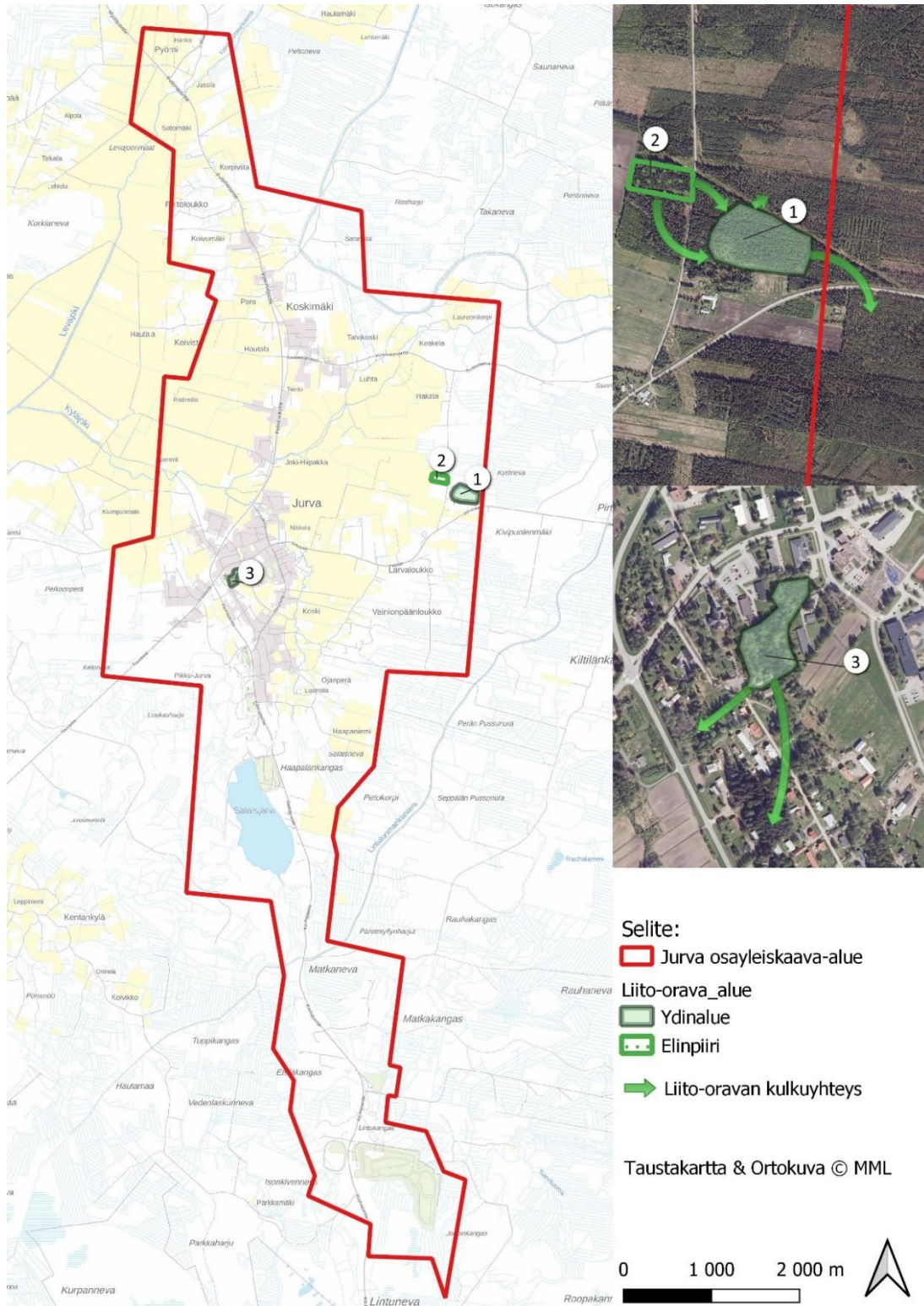
8.4.2026

Lajitietokeskuksen Laji.fi aineistossa (19.6.2023/HBF.75700) löytyi aiempia liito-oravahavaintoja vuodelta 2009 alueelta 2, josta löytyi havainto myös vuoden 2023 kartoituksessa. Selvitysalueen eteläosassa, varsinaisen alueen ulkopuolella oli yksi yli kymmenen vuotta vanha papanahavainto Botniaringin itäpuolelta, selvitysalueen ulkopuolelta. Selvitysalueen pohjoispuolelta, hieman selvitysalueen ulkopuolelta oli yksi yli kymmenen vuotta vanha papanahavainto.

Vuoden 2023 luontoselvityksessä liito-oravan papanoita havaittiin kolmelta alueelta. Kaksi liito-orava-alueita rajattiin Jurvan itäpuolelta Hietikon alueelta, yksi Jurvan kirkon itäpuoleisesta metsiköstä, josta löytyi sekä papanalöydös että kuollut liito-orava.

Liito-oravan asuttamat elinympäristöt ja kulkuyhteydet on esitetty kuvassa 23. Kuvaan on myös osoitettu maastohavaintoihin ja ilmakuvatulkintaan perustuen mahdolliset liito-oravan kulkuyhteydet. Kulkuyhteydet on muodostettu niin, että jokaiselle elinympäristölle on vähintään kaksi vaihtoehtoista kulkuyhteyttä, mikäli niitä on saatavilla. Laajemmilla metsäalueilla kulkuyhteydet ovat ohjeellisia, ja liito-oravat voivat liikkua myös muita reittejä pitkin. Järvien rannoilla, sekä asutuksen tai hakkuiden tuntumassa kulkuyhteydet ovat rajoitetumpia.

8.4.2026

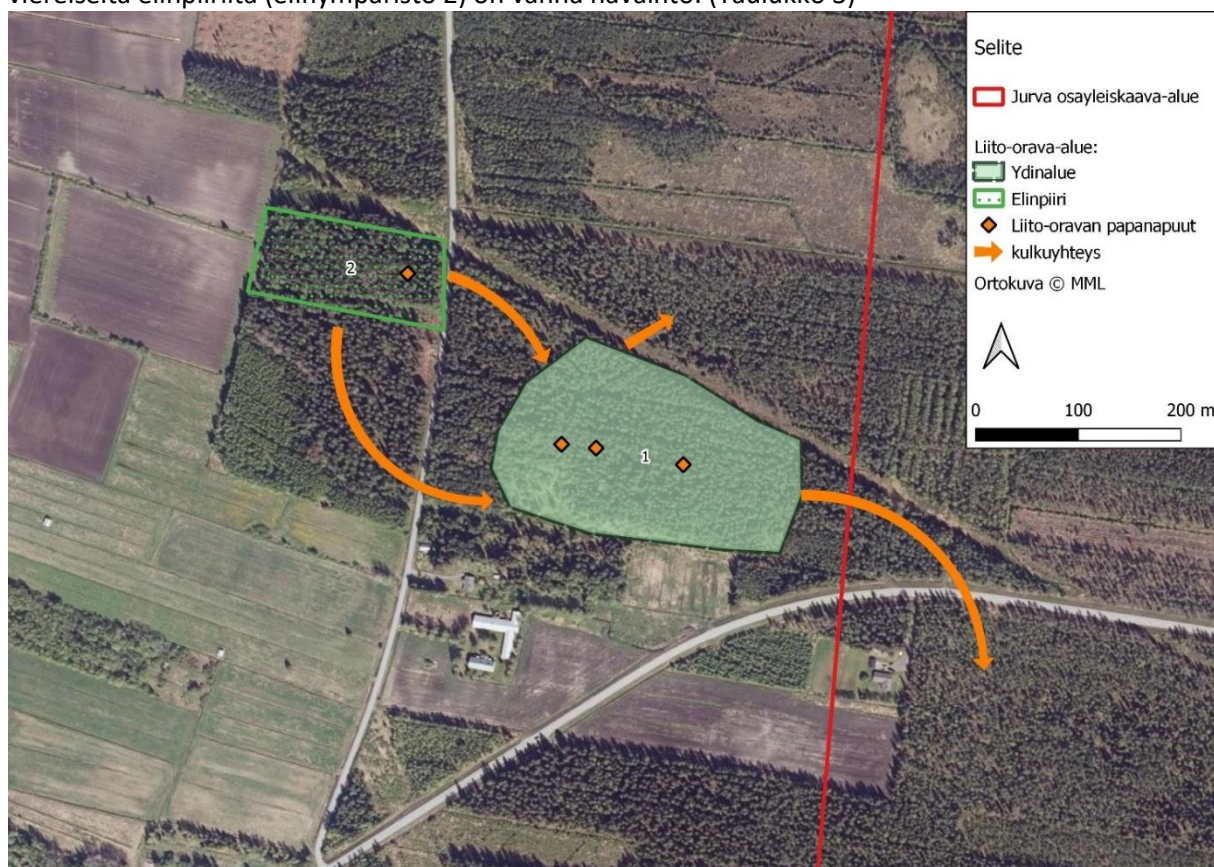
Kuva 23 Liito-oravaselvityksessä havaitut liito-oravan asuttamat elinympäristöt sekä mahdolliset kulkuyhteydet.

8.4.2026

4.2.2 Liito-oravan elinympäristöjen kuvaukset

Elinympäristö 1

Liito-oravan elinympäristö 1 on varttunutta lehtomaista kangasta, jossa on myös tihkupintaa ja lai-kuittain metsäkorte-, ja mustikkakorpea, joka on aikoinaan ojitettua, tosin ojat osin umpeen kasva-neita (kuva 24). Alueella varttunutta havupuuvaltaista metsää ja jykeviä haapoja. Alueelta löytyi pa-panoita kolmen puun juurelta. Elinympäristön koko on noin neljä hehtaaria. Elinympäristöltä on kul-kuyhteys viereiselle elinpiirille sekä itään. Kulkuyhteys on heikko etelään peltojen vuoksi ja pohjoi-seen hieman heikentynyt, sillä voimalinja kulkee alueen pohjoispuolelta. Koloja ei havaittu, tosin suu-riassa puissa kolot ja risupesät voivat jäädä piiloon. Alueelta ei ole aiempia liito-oravahavaintoja, mutta viereiseltä elinpiiriltä (elinympäristö 2) on vanha havainto. (Taulukko 3)

Kuva 24 Liito-oravan elinympäristöt 1 ja 2 sekä niillä sijaitsevat papanapuut ja mahdolliset kulkuyhteydet

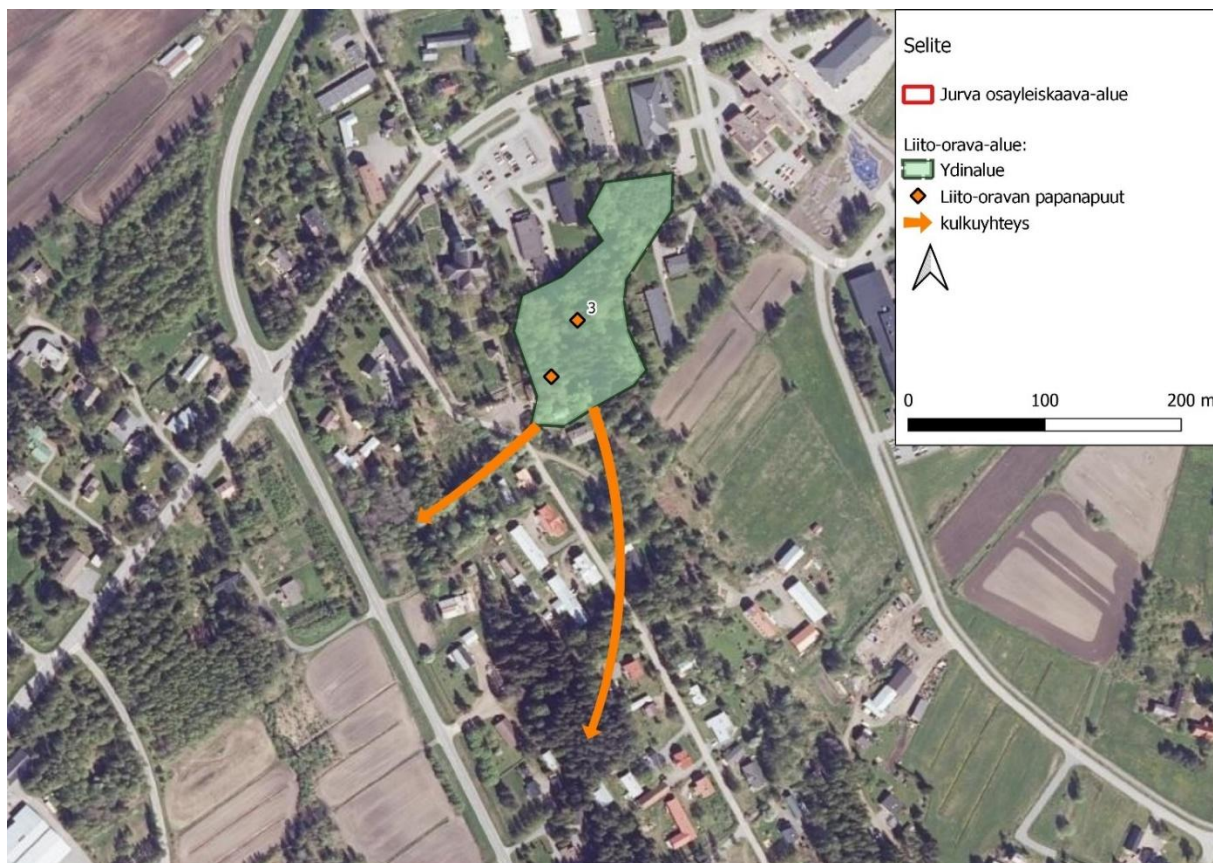
Elinympäristö 2

Liito-oravan elinympäristö 2 on varttunutta lehtomaista kangasta ja tuoretta lehtoa, jossa on run-saasti lahoppuita. Myös haapoja on alueella jonkin verran. Alueella on myös "Suojelu-Aro-tila" - nimi-nen suojelualue/suojelualuevaraus (Valtion muut suojelualueet). Alueelta löytyi yksi papana. Alueelta on myös vanha papanahavainto (Lajitietokeskus 2023). (Taulukko 3)

8.4.2026

Elinympäristö 3

Varttunutta tuoretta kuusivaltaista lehtoa, jossa runsaasti jykeviä kolohaapoja. Liito-oravan elinympäristöä, josta löytyi kuollut liito-orava. (Kuvat 25-26) Liito-oravan kuolinsyy jäi epäselväksi, sillä ulkoisia jälkiä ei näkynyt. Liito-oravan papanoita löytyi tämän lisäksi yhdeltä puulta. Alue on erittäin hyvin liito-oravalle soveltuvaa varttunutta kuusivaltaista lehtoa, jossa kasvoi jykeviä, tiheälatvuisia kuusia ja kolohaapoja. Alueelta on puustoinen kulkuyhteys etelään ja lounaaseen päin. (Taulukko 3)

Kuva 25 Liito-orava-alue papanapuineen ja kulkuyhteyksineen. Alue sijaitsee 3 kirkontakaisessa metsässä.

8.4.2026

Kuva 26 Liito-oravan lento oli päättynyt kirkon taakse sijaitsevassa metsässä kuusen tyvelle. Alueelta (elinympäristö 3) löytyi myös papanahavainto.

Taulukko 3. Papanapuiden numero, niiden tyyppi (kolopuu, papanapuu, pesäpuu) sekä puulaji ja elinympäristön numero

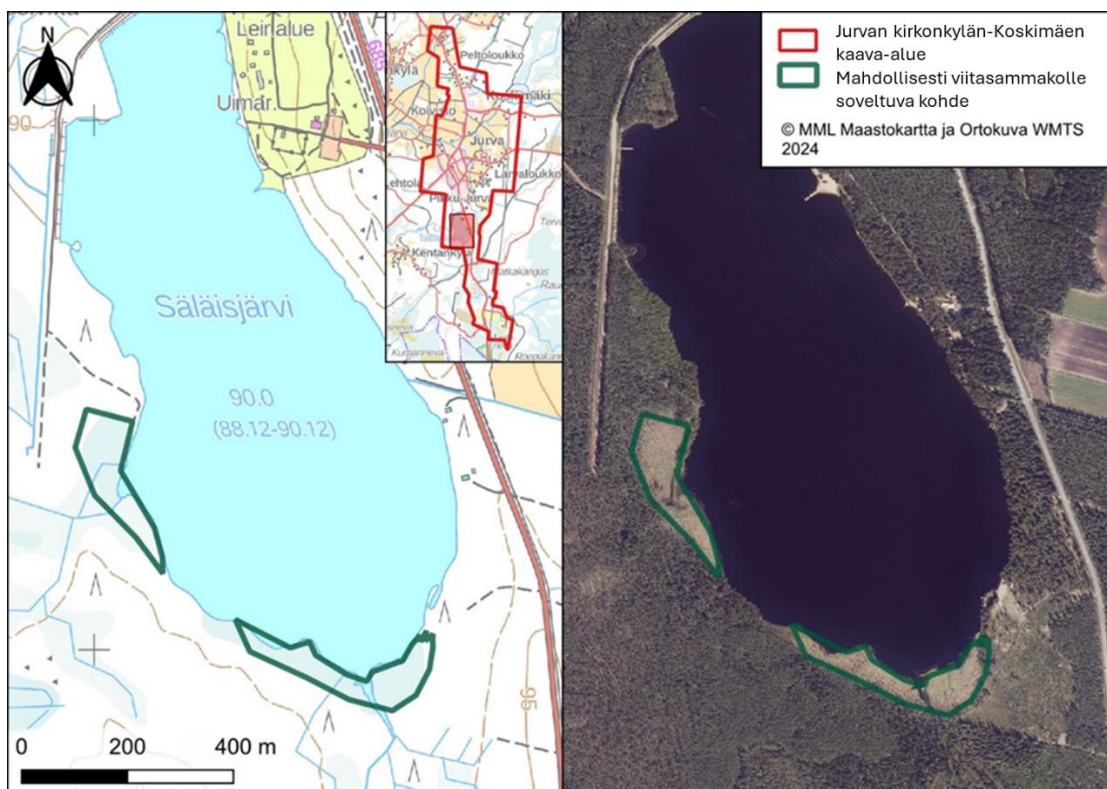
Numero	Tyyppi	Papanamäärä	Puulaji	Elinympäristö
1	papanapuu	1–5	kuusi	2
2	papanapuu	6–10	haapa	1
3	papanapuu	1–5	haapa	1
4	papanapuu	6–10	-	1
5	kuollut liito-orava tyvellä	-	kuusi	3
6	papanapuu	1–5	kuusi	3

8.4.2026

4.3 Viitasammakko ja lepakko

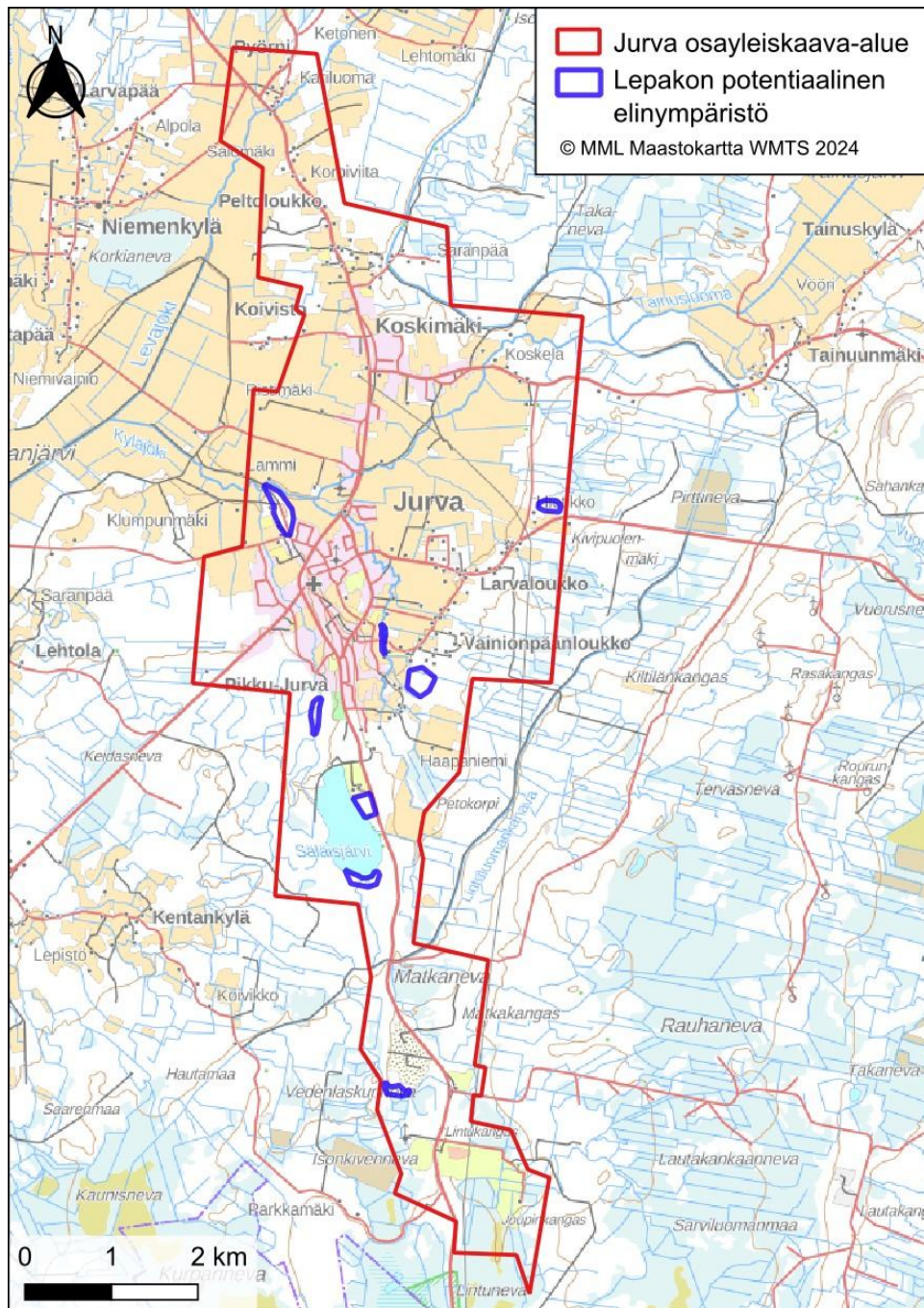
Osana tätä luontoselvitystä ei ole tehty viitasammakko- tai lepakkoselvitystä. Osana luontoselvitystä on kuitenkin arvioitu, sijoittuuko selvitysalueelle viitasammakon tai lepakon mahdollisia elinympäristöjä.

Mahdollisesti viitasammakolle soveltuvia kohteita sijaitsee tekojärven eteläosassa, josta on rajattu luh-tia kasvillisuuden arvokohteiksi (kuva 27). Lepakon potentiaalisina elinalueina voidaan pitää vesistöjen lähialueita ja vanhempia metsäkuviota (kuva 28).

Kuva 27 Viitasammakolle soveltuviksi arvioidut alueet.

8.4.2026

Kuva 28 Lepakolle potentiaalinen elinympäristö.

4.4 Muu eläimistö

Selvitysalueella esiintyvistä eläinlajeista merkittävimpiä ovat liito-orava, sekä saukko. Alueelta on löytynyt aiemmissa selvityksissä (Hokka 2003) saukon jätöksiä mm. Peuranluomalta. Luontodirektiivin

8.4.2026

liitteen II ja IV (a) mukaisen lajin, saukon, esiintymisestä esiintymisalueella ei ole tarkempia tietoja eikä lajista havaittu maastoinventointien yhteydessä merkkejä. Saukolla on tyypillisesti hyvin laaja elinpiiri, koiraalla se voi olla kymmeniä kilometrejä joenvartta tai rantaviivaa. Useimmiten saukot kulkevat yksin omaa vesistöreittiään edestakaisin. Laji pesii vesistön äärellä koloissa.

Alueella ei suoritettu linnuston kattavaa havainnointia. On oletettavaa, että linnuston kannalta tärkeimmät selvitysalueet osat ovat eteläosan suoalue, järvi, virtavedet sekä pellot niitä reunustavine metsiköineen. Alueen pienvedet ja suot ovat todennäköisesti arvokkaita myös hyönteistöltään. Lajitietokeskuksen (2023) tietojen mukaan selvitysalueella esiintyy tavanomaista pesimälinnustoa, kuten esimerkiksi naakka, sinitiainen, harmaasieppo, pikkuvarpunen, västäräkki, keltasirkku, leppälintu ja pensastasku. Selvitysalueen pellot ovat tärkeitä mm. kuoville, töyhtöhyypälle ja tuulihaukalle, virtavedet kuten Flikunluoma, koskikaralle, Säläisjärven rannat mm. rantasipille. Monenlaisia petolintuja kuten kanahaukkaa, varpushaukkaa, helmipöllöä, hiiripöllöä esiintyy myös selvitysalueella.

Lajitietokeskuksen tietojen mukaan eteläosan Lintunevalla (luontokohde 1) on erityisesti suojeltavan ja uhanalaisen hyönteislajin sekä silmälläpidettävän hyönteislajin esiintymispaikka.

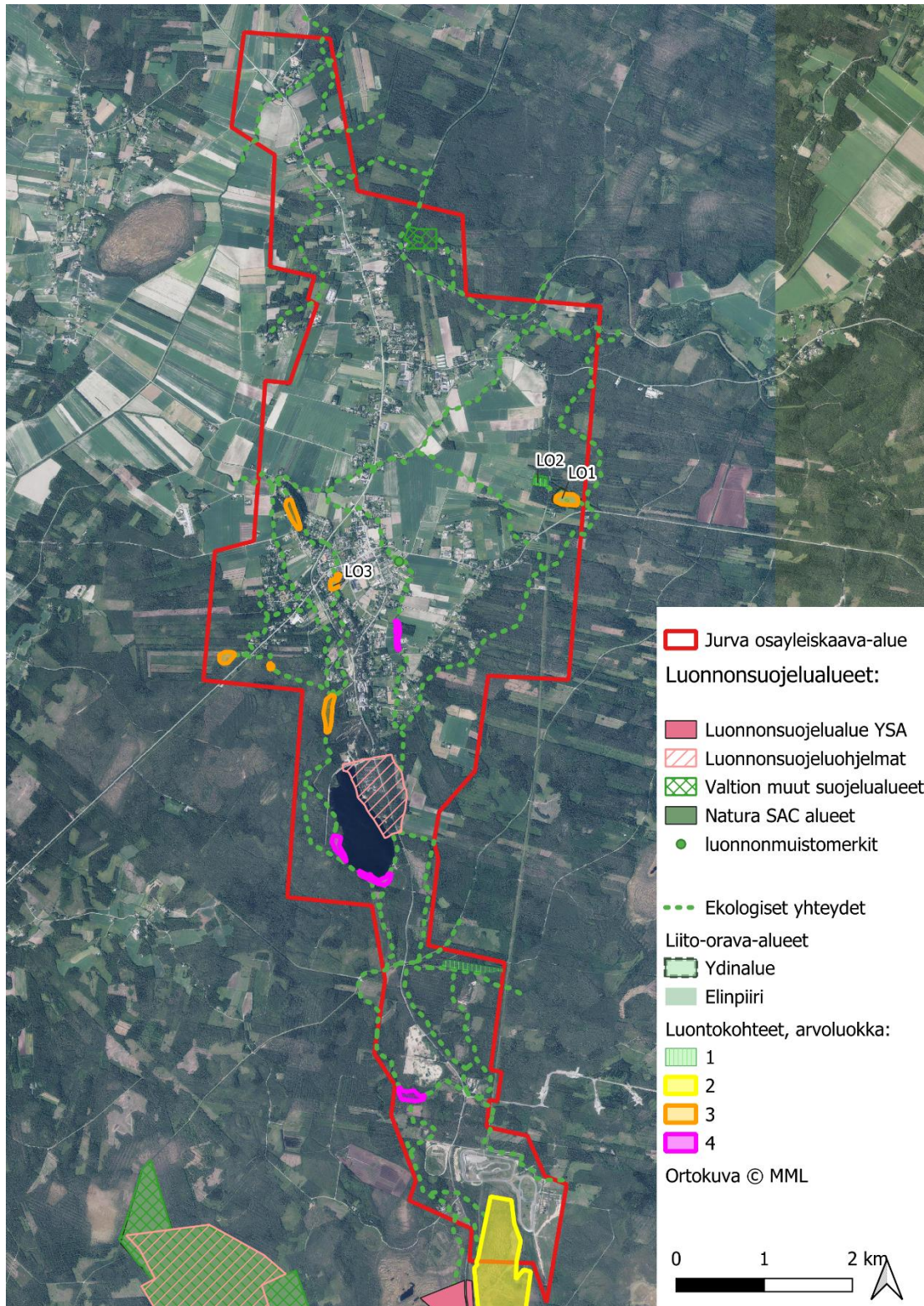
SYKE:n lohikalakanta-aineiston mukaan melkein kaikissa selvitysalueen yllä kuvatuissa uomissa on kuitenkin mahdollista esiintyä lohikalakanta, mutta tarkka laji ei ole tiedossa. Alueella esiintyy todennäköisesti ns. tavanomaista eläimistöä, kuten oravaa, hirvestä, valkohäntäpeurasta, supikoirasta, ketusta ja metsäkauriista, joista osasta tehtiin maastotöiden yhteydessä epäsuoria havaintoja mm. syönnösten ja ulosteiden perusteella.

4.5 Ekologinen verkosto

Ekologinen verkosto muodostuu niin sanotuista luonnon ydinalueista sekä niitä yhdistävistä ekologisista viheryhteyksistä. Luonnon ydinalueet eli luontoytimet ovat yksittäisiä luonnonarvokohteita, jotka ovat luonnon monimuotoisuuden kannalta tavalla tai toisella merkittäviä. Luontoydin voi olla esimerkiksi suojelualue, kansallispuisto, lajistollisesti monimuotoinen ja rikas alue, harvinainen luontotyyppi tai uhanalaisen lajin esiintymispaikka. Luontoydin voi olla myös pienialainen kohde. Alue voi olla lajistolle tärkeä pysyvästi (esim. pesimis- tai esiintymisalue), säännöllisesti (muuttolintujen levähdysalue) tai satunnaisesti (poikkeuksellisten sääolosuhteiden, kylmien talvien, huonon ravintovuoden tms. varalle). Luontoytimet muodostavat ekologisten vyöhykkeiden perustan.

Jurvan selvitysalueella luontoytimiä ovat kaikki kasvillisuus- ja luontotyyppiselvityksen arvokohteet sekä erillisten eläimistöselvitysten tuloksina rajatut lajiston arvokohteet kuten liito-oravan elinympäristöt. Ekologinen verkosto on esitetty kuvassa 29 & 30.

8.4.2026

Kuva 29 Selvitäalueen ekologinen verkosto ilmakuvalla.

8.4.2026

Ekologisen verkoston kannalta on tärkeä myös selvitysalueen pohjoispuolella sijaitseva Levaannevan luonnonsuojelualue, joka kuuluu myös Natura 2000-verkostoon ja on Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan suurin soidensuojelualue. Samoin selvitysalueen eteläpuolella sijaitsevat laajat suoalueet, kuten Lintuneva sekä Lintuharjun ja Kurpannevan suoalueet ovat tärkeitä ekologisen verkoston kannalta.

Selvitysalueen eteläosassa Botniaringin alue heikentää ekologisen verkoston yhtenäisyyttä itä-länsisuunnassa sekä osin katkaisee myös pohjois- eteläsuuntaisen yhteyden. Samoin Eteläkankaan soranottoalue heikentää yhteyttä, mutta sen länsipuolitse kulkeva Lintuluoma, ja sitä reunustava puusto muodostavat tärkeän ekologisen yhteyden.

Selvitysalueen keski- ja pohjoisosat ovat suurelta osin asutuksen ja peltojen pirstomia ja siellä olevien metsien niukkuus rajoittavat eliölajien pohjois- eteläsuuntaista kulkua ja leviämistä. Toisaalta pienvesien kuten jokien ja ojien puusto ja pensasto tarjoavat pohjois- eteläsuuntaista kulku- ja leviämisväylää, vaikka niiden laatu on paikoin jopa heikko puuttuvan tai nuoren puuston vuoksi. Peltojen läpi virtaavien vesien ympärillä olevat puustoiset vyöhykkeet ovat paikoin olemattomia, mikä heikentää tämän kaltaisten ekologisten yhteyksien laatua.

Selvitysalueella sijaitsevat metsäiset alueet ovat etenkin keski- ja pohjoisosissa peltojen ja rakennetun ympäristön eristämiä eikä niillä ole eheää yhteyttä laajoihin metsäalueisiin, joita on selvitysalueen eteläosassa, laidoilla ja ulkopuolella. Metsäiset yhteydet taajamametsien ja laajojen metsäalueiden välillä ja pitävät yllä luonnon monimuotoisuutta ja ovat tärkeitä ns. ekologisina käytävinä eli reitteinä, joita pitkin eliöt voivat siirtyä.

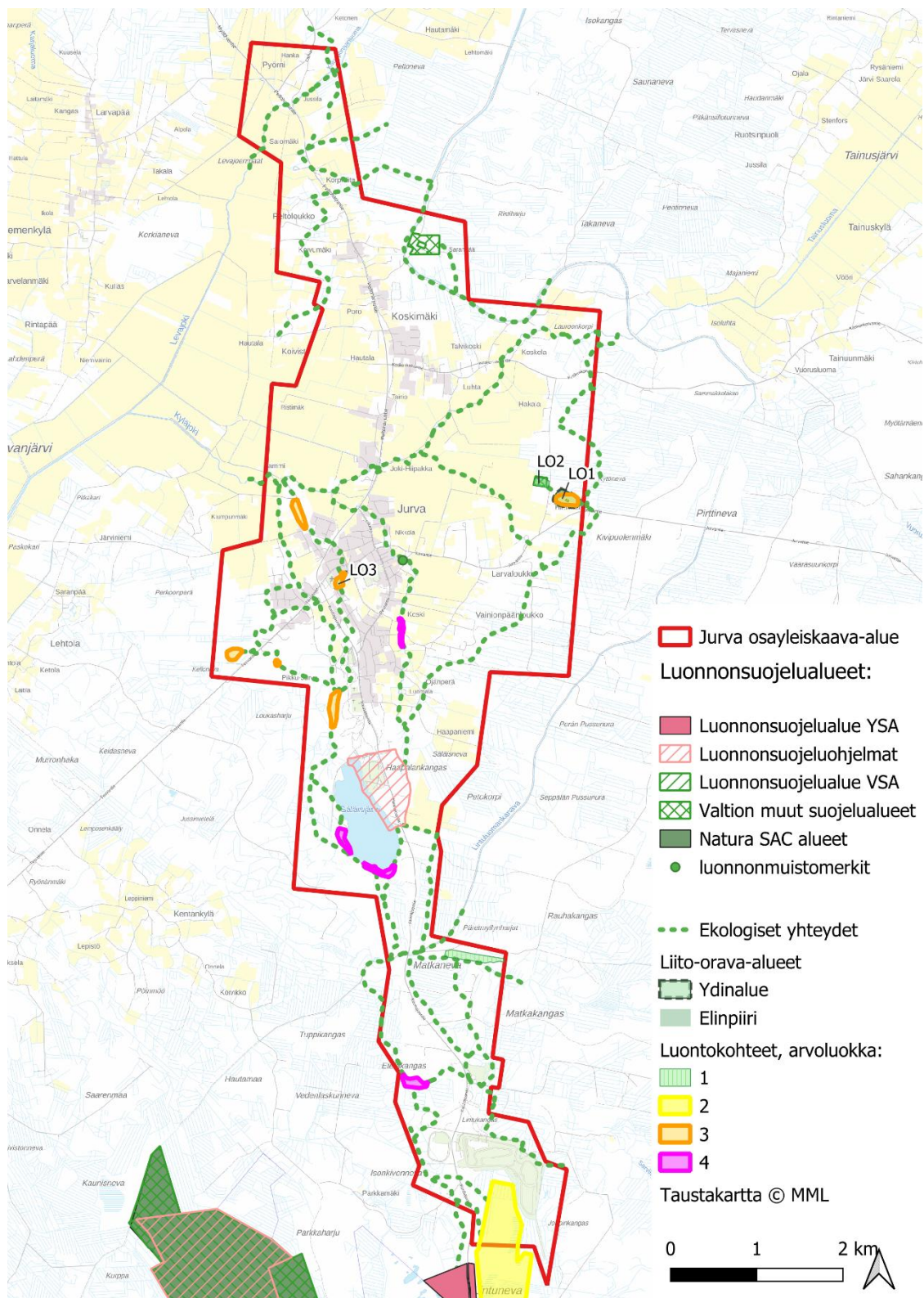
Tärkeän pohjois- eteläsuuntaisen ekologisen yhteyden muodostavat alueen läpi kulkevat virtavedet ja uomat, kuten Peuranluoma, Lintuluoma, Flikunluoma, Tainusluoma/Kyläjoki ja Koivuportaanluoma ja niitä reunustava puusto.

Selvitysalueella ekologisen vyöhykkeen perustan muodostavat luonnon arvokohteet ja niitä yhdistävä ekologinen verkosto on esitetty kuvassa 30.

Alueella olevia luonnon ydinalueita yhdistävä ekologinen verkosto selvitysalueen sisällä ja sieltä ulos ovat paikoitellen nykytilanteessa heikentyneitä. Virtavesiä ympäröivä puusto on nuorta ja harvaa ja paikoin puustoinen yhteys katkeilee. Alueen metsäkuviot ovat paikoin erillään toisistaan ja paikoin hakuiden tai peltojen pirstomia. Niin itä-länsisuuntaista, kuin pohjois-eteläsuuntaista yhteyttä tulisi parantaa ja vahvistaa kiinnittämällä huomiota puuston suojavyöhykkeiden leveyteen ja laatuun virtavesien ympärillä sekä ylipäättään puustoisien yhteyksien ylläpidolla ja vahvistamisella. Etenkin peltojen läpi kulkevien vesistöjen puustoisia suojavyöhykkeitä, paikoin täysin olemattomiakin, tulisi vahvistaa puuston ja pensaston istuttamisella ja kasvattamisella. Virtavesien ympärillä oleva puusto ja kasvillisuus muun muassa vahvistaa vesistöjen monimuotoisuutta ja pidättää pelloilta valuvia ravinteita. Arvokohteeksi luokiteltujen luontokohteiden ympärille, kuten myös ekologisten yhteyksien ympärille (esim. puustoiset suojavyöhykkeet virtavesien ympärillä) tulisi jättää vähintään 50 metrin suojavyöhykkeet, kohteen mukaan joskus enemmänkin alueen hydrologian huomioiden.

Rakennetun ympäristön puustolla ja pensastolla on merkitystä kulkuväylänä sellaisten lajien osalta, jotka vaativat puustoisien yhteyden, mutteivat ole häiriöherkkiä. Rakennetun ympäristön puustoisuutta onkin suositeltava ylläpitää. Vesieliöille sekä vesiympäristöistä riippuvaisille lajeille luontaisia ekologisia käytäviä ovat virtavedet.

8.4.2026

Kuva 30 Ekologiset yhteydet ja luonnon arvokohteet.

8.4.2026

5 Johtopäätökset ja suositukset

5.1.1 Yleistä

Taulukossa 4 on esitetty arvokkaiden luontokohteiden suojeluperusteet ja arvoluokka. Arvokohteiden, sekä ekologisen verkoston muodostavien kohteiden ympärille tulisi jättää vähintään 50 metrin puskurivyöhykkeet käsittelemätöntä alaa.

Luokkaan 1 kuuluvat kaikki alueelta rajatut luontodirektiivin liitteen VI lajien (liito-orava) lisääntymis- ja levähdyspaikat sekä esimerkiksi vesilain 11§:n mukaiset vesiluontotyytit ja suojelualueet. Luokkaan 1 kuulumiseen ei sisälly tapauskohtaista harkintaa, sillä luokan kriteerinä on lainsäädännön antama turva kohteelle. Lainsäädännöllä turvatut kohteet tulee aina ottaa huomioon ja säilyttää sellaisinaan. Luontodirektiivin liitteen VI lajien suojelusta poikkeamiseen on mahdollista hakea poikkeuslupaa ainoastaan erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä, jolloin edellytyksenä on, ettei muuta tyydyttävää ratkaisua ole. Myös poikkeaminen pienveden luontotyytin suojelusta on mahdollista myöntää hakemuksesta, jos vesiluontotyytin suojelutavoitteet eivät huomattavasti vaarannu.

Luokkaan 2 sisältyvät mm. luontotyyppi- ja lajiesiintymien muodostamat merkittävät kokonaisuudet ja esimerkiksi maakuntatasolla sekä yksityiskohtaisemman suunnittelun tasolla huomioitavat kohteet. Nämä alueet tulee pyrkiä aina huomioimaan maankäytön suunnittelussa jättämällä ne muuttuvan maankäytön ulkopuolelle.

Luokkaan 3 kuuluvat kohteet ovat luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä. Luokan kriteerejä ovat esimerkiksi alueen tärkeys ekologisen verkoston kannalta sekä luontotyyppien ja lajien uhanalaisuus, hallinnollinen asema ja esiintymien merkittävyys. Luokkaan kuuluvat muun muassa uhanalaisten sekä luontodirektiivin luontotyyppien ja lajien muut kuin merkittävät esiintymät, luontotyyppi- ja lajiesiintymien muut kuin merkittävät kokonaisuudet sekä maakunnalle ominaisten luontotyyppien merkittävät esiintymät. Luokkaan sisältyvät lisäksi ekologisen verkoston kannalta tärkeät kohteet sekä luokkiin 1 ja 2 sijoittuvien kohteiden suojavyöhykkeet ja muut lähiympäristöt. Luokan 3 kohteet suositellaan niin ikään jätettäväksi muuttuvan maankäytön ulkopuolelle.

Luokan 4 kohteet ovat monimuotoisuutta tukevia ja niiden huomioimisessa voidaan käyttää enemmän tapauskohtaista harkintaa. Arvokohteet ja niiden luokitukset on esitetty taulukossa 4 sekä kuvassa 31.

Taulukko 4. Selvityksessä löydetty arvokohteet ja niiden suojeluperusteet ja maankäyttösuositukset (arvoluokka)
Arvoluokat: Luokka 1: Lainsäädännöllä turvatut kohteet, Luokka 2: Erityisen tärkeät, Luokka 3: Monimuotoisuutta turvaavat tai tukevat kohteet ja Luokka 4: Muut huomionarvoiset kohteet (kts. arvotuskriteerit kohta 3.2. ja taulukko 1.).

NUMERO	Nimi	Suojeluperuste	Arvo- luokka
LUONTOTYYPPIKOHEET			
1	Lintuneva	Uhanalaiset luontotyytit: Keidasrämeet NT Isovarpurämeet VU Saranevat VU Tupasvillärämeet VU	2

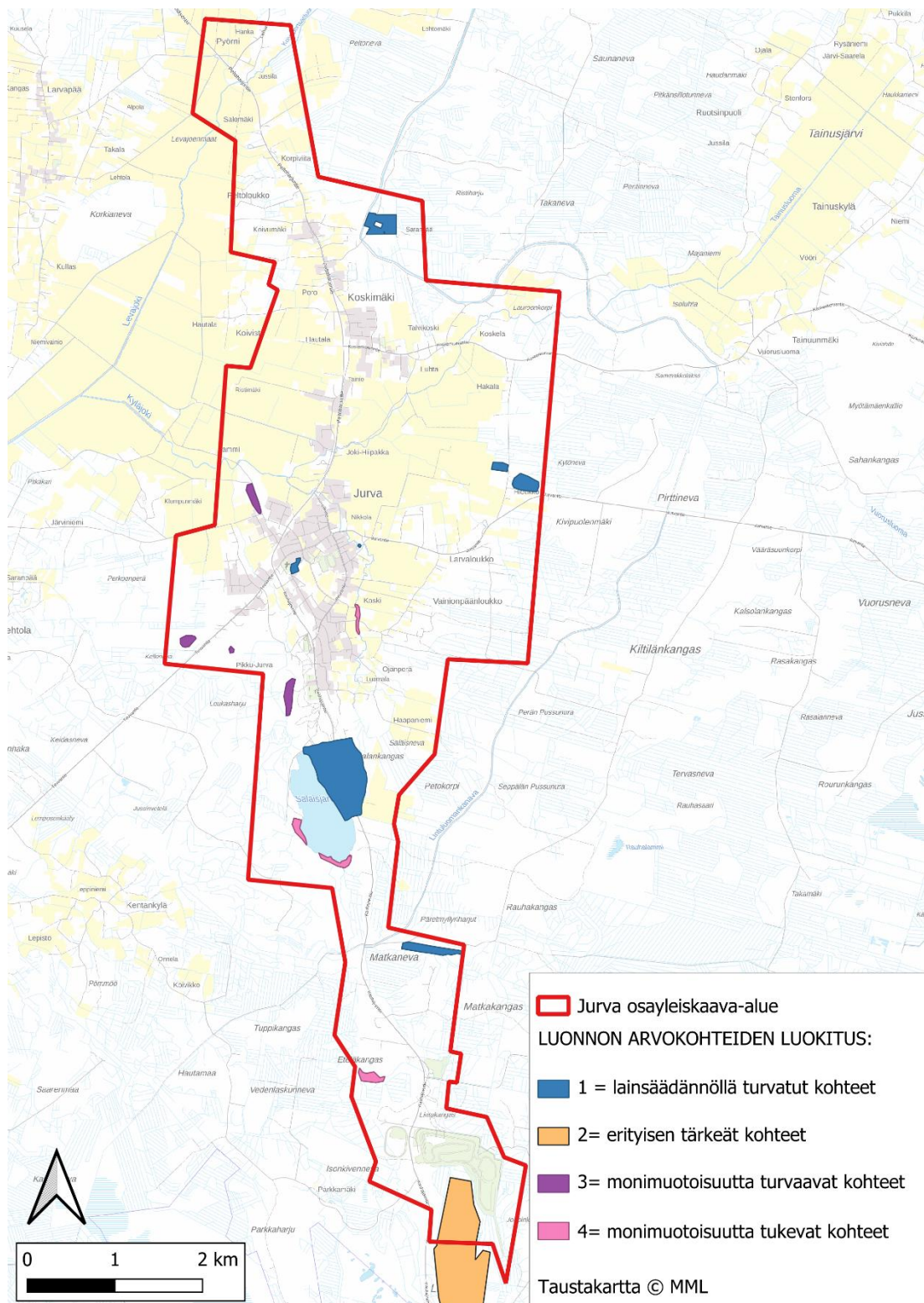
8.4.2026

		Erittäin uhanalaisen, LSL: n erityisesti suojellun lajin kasvupaikka	
2	Lintuluoman metsä ja uoma	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet EN	4
3	Tuore varttunut luonnontilaisen kaltainen kangas ja noro	Uhanalaiset luontotyytit: Varttuneet havupuuvaltaiset tuoreet kankaat VU Havumetsävyöhykkeen norot (DD)(VL11§)	1
4	Saraluhtaa	Avoluhtat LC Metsäluhtat DD	4
5	Saraluhtaa ja nevaa	Avoluhtat LC Metsäluhtat DD	4
6	Flikunluoma	Uhanalaiset luontotyytit: Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet (VU)	3
7	Isovarpuräme	Uhanalaiset luontotyytit: Isovarpurämeet VU	3
8	Räme	Uhanalaiset luontotyytit: Tupasvillaräme VU Kangasräme EN Isovarpuräme VU	3
9	Peuranluoma	Meanderoivat purot ja pikkujoet (DD)	4
10	Kirkon lehto	Uhanalaiset luontotyytit: Tuoreet keskiravinteiset lehdot (VU) Liito-oravan elinympäristö.	3 (kasvillisuus, liito-oravan osalta 1)
11	Varttunut lehtomainen kangas	Uhanalaiset luontotyytit: Varttuneet havupuuvaltaiset lehtomaiset kankaat (NT) Tuoreet keskiravinteiset lehdot (VU)	3
12	Varttunut korpi ja lehtomainen kangas	Uhanalaiset luontotyytit: Lähteiköt EN Metsäkortekorvet EN Aitokorvet EN Varttuneet havupuuvaltaiset lehtomaiset kankaat (NT) Liito-oravan elinympäristö	3 (kasvillisuus) liito-oravan osalta 1
13	Varttunut lehtomainen kangas, tuore lehto	Uhanalaiset luontotyytit: Tuoreet keskiravinteiset lehdot, VU Varttuneet lehtomaiset kankaat Liito-oravan elinympäristö	1 (Suoje-lualueva-raus) 3 lop-pu luon-totyyppi-rajauk-sesta
SUOJELUALUEET JA LUONNONMUISTOMERKIT			
	Haapalankangas HSO100091	Harjijensuojeluohjelma, Haapalankangas. Maa-kuntatasolla sekä yksityiskohtaisemman suunnitte-lun tasolla huomioitavat kohteet.	1
	Suojelu-Aro-tila (Valtion muut suojelualueet)	Suojeluun varatut alueet	1

8.4.2026

	Suojapeltola-tila (Valtion muut suojelualueet)	Suojeluun varatut alueet	1
	Jurvan vuorijalava	Luonnonmuistomerkki	1
LAJISTOKOhteet			
	Liito-oravan elinympäristö 1	luontodirektiivin liitteen IV(a) laji, lisääntymis ja le- vähdyspaikka. Kohde on rajattu myös arvokkaana luontotyyppi- ja kasvillisuuskohteena.	1
	Liito-oravan elinympäristö 2	luontodirektiivin liitteen IV(a) laji, lisääntymis ja le- vähdyspaikka. Kohde on rajattu myös arvokkaana luontotyyppi-, ja kasvillisuuskohteena.	1
	Liito-oravan elinympäristö 3	luontodirektiivin liitteen IV(a) laji, lisääntymis ja le- vähdyspaikka. Kohde on rajattu myös arvokkaana luontotyyppi- ja kasvillisuuskohteena	1

8.4.2026

Kuva 31 Selvitysalueen lajisto-, luontotyyppi- ja suojelukohteiden arvoluokitus.

8.4.2026

5.1.2 Kasvillisuus- ja luontotyyppikohteet

Arvokkaat kasvillisuus- ja luontotyyppikohteet suositellaan jätettäväksi muuttuvan maankäytön ulkopuolelle ja niiden ympäristöön suositellaan mahdollisuuksien mukaan jätettäväksi puustoiset suojavyöhykkeet reunavaikutuksen ehkäisemiseksi. Fennoskandian boreaalisissa kangasmetsissä reunavaikutus ulottuu tutkimusten mukaan alle 20 metristä enimmillään noin viiteenkymmeneen metriin metsäalueen reunasta. Erityisesti pintavesistä riippuvaisten arvokohteiden läheisyydessä tulee kiinnittää huomiota siihen, ettei kohteiden pintavesiolosuhteita muuteta (esimerkiksi korvet).

Vieraslajit suositellaan huomioitavaksi alueen rakennustöissä siten, etteivät lajit pääse leviämään uusille alueille rakennustöissä mahdollisesti kaivettavien maamassojen mukana tai kulkeutumalla työkohteiden pyörien tai telaketjujen mukana (työkoneiden ja kuljetuskaluston puhdistus työskentelyn jälkeen.). Maamassoja ei tule levittää käsittelemättöminä uusille alueille. Torjuttavat vieraslajit, kuten haitallinen jättiputki, tulisi hävittää. Etenkin jättiputken osalta on vaara, että se leviää laajalle Kirkon lehtoon ja avoimelle laikulle, joten torjunta varhaisessa vaiheessa on tärkeää.

Suunnittelualueella olevat virtavesien uomat lähiympäristöineen tulisi säilyttää rakentamattomina ja rannat kasvipeitteisinä suojavyöhykkeinä. Nykytilassaan uomat olivat paikoitellen jopa täysin ilman kasvipeitettä, tai vain hyvin kapean heinäisen vyöhykkeen reunustamia. Suojavyöhykkeiden tulisi olla nykyistä leveämpiä, paikoin myös uomaan viettävän maan kaltevuuden vuoksi. Veden virtaus tulisi säilyttää luontaisessa uomassaan. Alueen uomat, kuten Peuranluoma ja Flikunluoma soveltuisivat pääosin hyvin virtavesien kunnostus/ ennallistamiskohteiksi.

5.1.3 Liito-orava

Kevään 2023 maastokartoituksissa selvitysalueelta löydettiin kolme liito-oravan asuttama elinympäristöä, joista kaksi on tulkittavissa liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikaksi.

Luonnonsuojelulain 78 §:ssä kielletään EU:n luontodirektiivin liitteen IV (a) lajien kuten liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikan hävittäminen ja heikentäminen. Liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikan hävittämisellä tarkoitetaan toimenpiteitä, joiden jälkeen esiintymän liito-oravat häviävät, eikä alue enää ole liito-oravalle kelvollinen. Hävittämisessä suurin osa sopivan lisääntymis- ja ruokailumetsikön pinta-alasta sekä suurin osa pesäpuista häviää. Liito-oravan lisääntymispaikka häviää myös silloin, jos kaikki latvusyhteydet sopivalle lisääntymis- ja levähdyspaikalle hävitetään. Liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikan heikentämisellä tarkoitetaan tilannetta, jossa osa esiintymän ydinalueesta, osia ruokailu- ja lisääntymisalueista hakataan, tai esiintymää pilkkomalla ja osa-alueita eristämällä vaikeutetaan tai estetään liito-oravien liikkuminen alueella. Heikentämistä ei tapahdu, mikäli toimenpiteet ovat niin vähäisiä, että niiden jälkeenkin alueen voidaan olettaa pitkällä aikavälillä pysyvän liito-oravalle elinkelpoisena. Alue ei välttämättä heikenny, jos joitain papanapuita (joissa ei ole koloja), esim. kuusia, jää hakkuun tai rakentamisen alle. Suunniteltaessa maankäyttöä liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen läheisyydessä tulee noudattaa varovaisuusperiaatetta (Nieminen & Ahola (toim.) 2017).

Liito-oravan elinympäristöt eli lisääntymis- ja levähdyspaikat suositellaan säilytettäväksi rakentamattomina ja mahdollisimman luonnontilaisina tämän raportin kuvissa esitettyjen rajausten mukaisesti. Luontodirektiivin tulkintaohjeen mukaan lisääntymis- ja levähdyspaikan koko vaihtelee suojeltavan lajin mukaan siten, että ekologiset vaatimukset ovat lähtökohtana kokoa arvioitaessa. Liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja sisältävillä alueilla voidaan yleisesti tehdä metsälain mukaisia pesä-, ravinto- ja suojapuut säästäviä kasvatushakkuita (ei kuitenkaan avohakkuuseen tähtäävinä

8.4.2026

alaharvennuksina), joiden suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittämisen ja heikentämiskielto. Yksittäisen liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikan suojelussa ei kuitenkaan ole käytettävissä varmoja lievennys- tai kompensatiomenetelmiä, joiden toivuudesta olisi selkeää näyttöä. Näin ollen paikalle täytyy jäädä riittävä ala sopivaa metsää kolopuineen ja kulkuyhteyksineen (Nieminen & Ahola (toim.) 2017).

Liito-oravan mahdolliset kulkureitit suositellaan huomioitavaksi maankäytön suunnittelussa niin, että ne säilyvät käyttökelpoisina liito-oravalle myös jatkossa jättämällä potentiaalisille elinympäristöille johtavia ekologisista käytäviä. Liito-oravat voivat käyttää yhtenäisten metsäalueiden ohella myös muita kulkureittejä kuten esimerkiksi pihapiirien ja tienvarsien puustoa. Ekologisten käytävien alue voi olla tavanomaista talousmetsää, iältään nuorta, yli 10 metriä korkeaa metsää tai vanhempaa metsää. Rakentamisen ulkopuolelle rajattavan ekologisten käytävän leveys tulisi olla noin 30–40 metriä, tosin liito-oravan on havaittu pystyvän käyttämään huomattavasti kapeampiakin, jopa viiden metrin levyisiä käytäviä (Selonen & Hanski 2004). Liito-orava voi hyödyntää liikkumisessa myös nuorta puustoa käsittäviä taimikoita (Selonen ym. 2001) (Nieminen & Ahola (toim.) 2017). Liito-orava myös liittää helposti noin 60 metrin matkan, hyvissä olosuhteissa jopa huomattavasti pidemmän ja voi siten ylittää myös selvitysalueelle sijoittuvia tieaukeita, kunhan aukean reunalla kasvaa riittävän kookasta puustoa.

5.1.4 Eläimistö

Hankkeiden ja toimenpiteiden osalta, joista aiheutuu samentumaa, sedimentaatiota tai veden laadun muutoksia virtavesiin tulee arvioida erikseen vaikutukset ja tarvittaessa tehdä tarkempia selvityksiä tarkempien jatkosuunnitelmien asettamiseksi. Tämä koskee myös uomiin kohdistuvia kunnostus- tai muutostöitä.

Viitasammakko- ja lepakkoselvitykset on suositeltavaa laatia tulevaisuudessa erillisselvityksinä.

5.1.5 Ekologinen verkosto

Ekologisten vyöhykkeiden tarkoituksena on luonnon ominaispiirteiden säilyttäminen sekä monimuotoisuuden ylläpitäminen luonnon ydinalueiden välisten yhteyksien avulla. Vyöhykkeiden perustan muodostavat luonnon ydinalueet ovat arvokkaita luontotyyppi- tai lajistokohteita. Luontoytimiä yhdistävillä vyöhykealueilla tulee alueidenkäytön suunnittelulla kehittää ja turvata ekologisten yhteyksien säilymistä ja muodostumista ydinalueiden välillä. Tavoite on, ettei laajoja yhtenäisiä luonnonalueita tarpeettomasti pirstota tai jo pirstoutuneiden ja eristyneiden alueiden välillä pyritään kehittämään ekologisista yhteyksiä.

Selvityksessä esitetyt ekologiset yhteydet ovat monin paikoin ohjeellisia, sillä ne sijoittuvat pääosin puustoisille alueille, joilla eläinten kulkureitit voivat sijoittua myös muille alueille. Ekologisten yhteyksien puute voi rajoittaa eläinten kulkua pääasiassa rakennetuilla alueille, hakkuiden pirstomilla alueille sekä esimerkiksi väylien kohdalla, jotka jossain määrin katkaisevat maata myöden liikkuvien eläinlajien kulkureittejä.

Vesistöjen osalta ekologiset kulkureitit ovat selkeitä itse uomien osalta, jolloin uomat toimivat ekologisina yhteyksinä, muodostaen ekologisten yhteyden vesiliöille, mutta maata pitkin uoman reunaa kulkeville eläimille reunustavan puuston määrä ja laatu vaihtelee uomittain puustottomasta puustoiseen. Ekologisia esteitä itse uomassa eliöstölle muodostavat erilaiset vaellusesteet, vesistön säännöstelyyn

8.4.2026

käytetyt rakenteet sekä esim. rumpuputket lohikaloille sekä veden laatuun liittyvät tekijät, virtauksen vähäisyys, pohjan sedimentit ym.

Liito-orava pystyy nykytilanteessa todennäköisesti liikkumaan kahdelta pohjoisemmalta liito-orava-alueelta pääosin itään ja pohjoiseen päin, sillä niiden etelä- ja länsiosassa on peltoa. Kirkon liito-orava-alueelta liito-orava pääsee liikkumaan pääosin etelään päin, sillä pohjoinen yhteys on puutteellinen puuston laadun vuoksi.

Yhteenvetona voidaan sanoa, että alueen ekologiset yhteydet ovat paikoin puutteellisia elinympäristöjen pirstoutumisen vuoksi ja jo pirstoutuneiden ja eristyneiden alueiden välillä tulisi kehittää yhteyksiä ja varmistaa etteivät ne heikenny entisestään. Muodostamalla yhtenäisiä luonnonarvokokonaisuuksia ylläpidetään ekosysteemin toimivuutta sekä arvokkaan eläin- ja kasvilajiston säilymistä ja uudistumista.

Ympäristössä, missä metsäiset alueet, rakennettu ympäristö, vesialueet ja viljelykset vuorottelevat, ekologisia käytäviä voidaan pyrkiä muodostamaan säästämällä metsäalueiden reunamien sekä jokien ja pienvesien reunuspuustoa yhtenäisinä nauhoina. Ekologinen verkosto suositellaan säilytettäväksi siten, että metsäalueilla käytävien alueilla säilyy rakentamaton puustoinen vyöhyke, ja rakennetuissa ympäristöissä sekä pienvesien varsilla käytävien alueilla säilytetään puustoisuutta ja pensastoa.

6 Lähteet

Ahopelto, L., Lundgren, L., Kostianen, A., Peltola, K., Laita, A., Mäkelä, A. Väänänen, M., Perätie, T. & Ruohomäki, A. 2021: Liito-oravan huomioiminen kaupunkisuunnittelussa. Hyvien käytäntöjen opas. – Metsähallitus, Espoon kaupunki, Jyväskylän kaupunki ja Kuopion kaupunki. 108 s

Bonde, A. (toim). 2016. Närpiönjoen vesistöalueen vesienhoidon toimenpideohjelma 2016–2021. Raportteja 43. Etelä-Pohjanmaan Ely-keskus.

Hokka, V. 2003, Jurvan keskustan asemakaava-alue, Luontoselvitys. Motiivi Oy 2003.

Huttunen, A. & Pahtamaa, T. 2002: Luontoselvitykset yleis- ja asemakaavoissa. – Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen moniste 24, Oulu

Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.

Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 1: Tulokset ja arvioinnin perusteet. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 388 s.

Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 2: luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 925 s.

Lajitietokeskus 2023: Aineistopyyntö 19.6.2023 (HBF.75700)

Luonnonsuojelulaki (9/2023) ja -asetus (160/1997).

Luonnonvarakeskus 2023. Kasvupaikkatypit. Latauspalvelu.

8.4.2026

Metsäkeskus 2023. Avoimet aineistot. WWW-palvelu: <https://www.metsaan.fi/paikkatietoaineistot> (luettu 2023).

Metsälaki (1996/1093) ja Metsäasetus (1996/1200)

Mäkelä, K. & Salo, P. 2023: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointiopas - tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle.

Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.) 2017: Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt. – Suomen ympäristö 1/2017: 1–278.

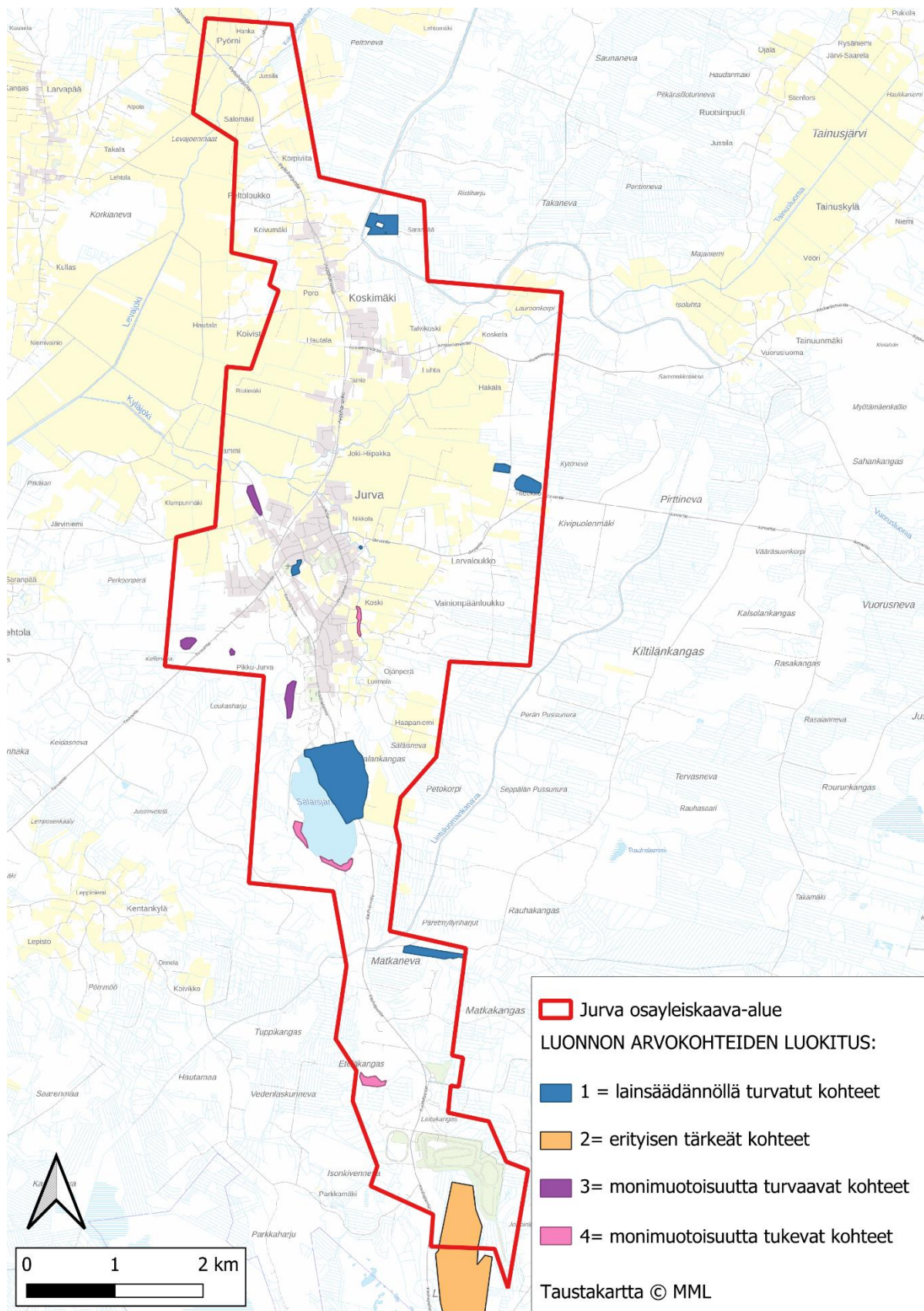
Suomen ympäristökeskus 2023: Latio –latauspalvelu. WWW-palvelu: <https://paikkatieto.ymparisto.fi/latio/latauspalvelu.html> (luettu 10/2023)

Ympäristöministeriö 2017. Liito-oravan huomioon ottaminen kaavoituksessa.

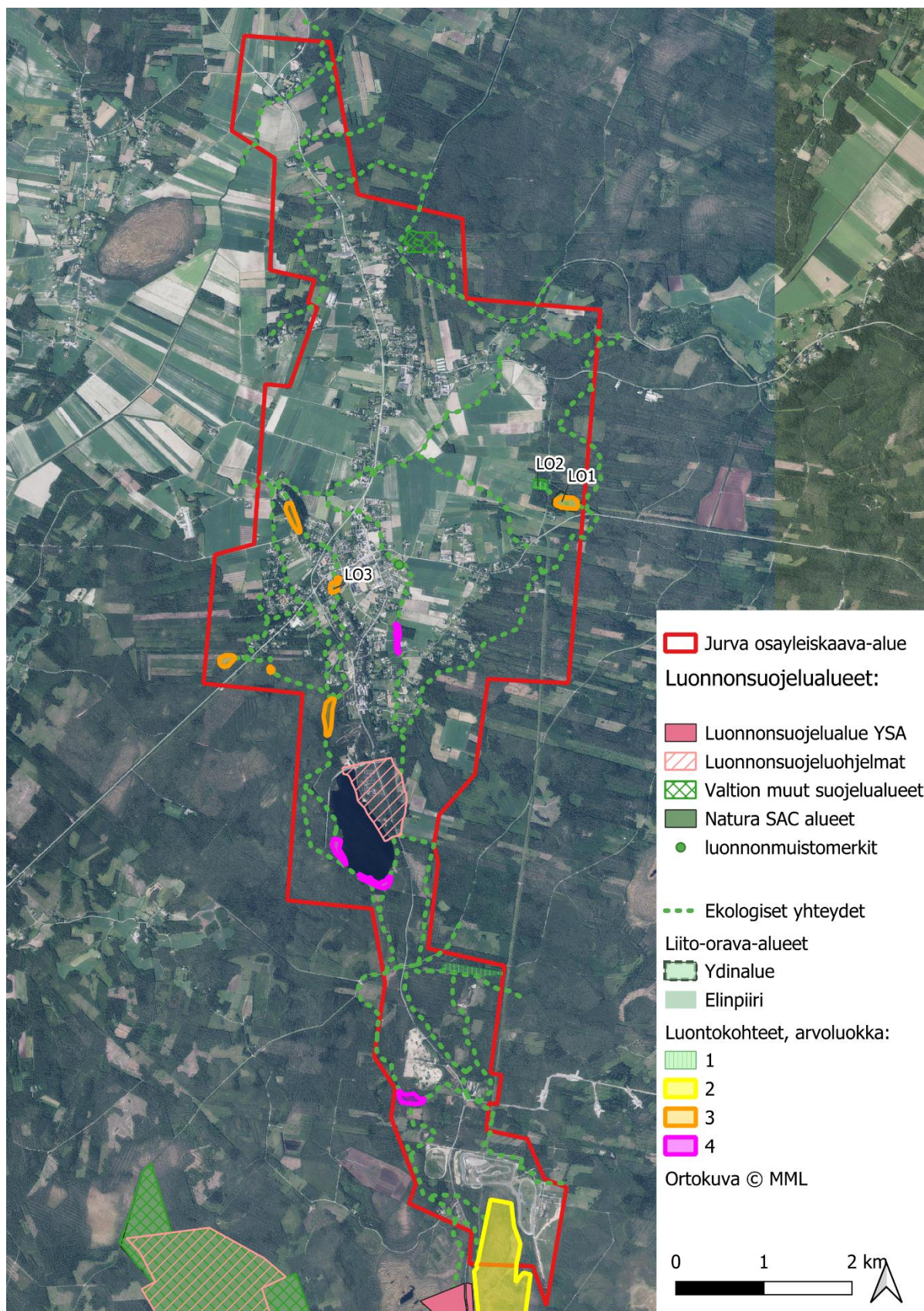
Ympäristöministeriö 2016. Monimuotoisuudelle arvokkaiden metsäympäristöjen tunnistaminen. METSO-ohjelman luonnontieteelliset valintaperusteet 2016–2025, Ympäristöministeriön raportteja 17, 2016.

Vesilaki (2011/587)

8.4.2026

8.4.2026

8.4.2026

